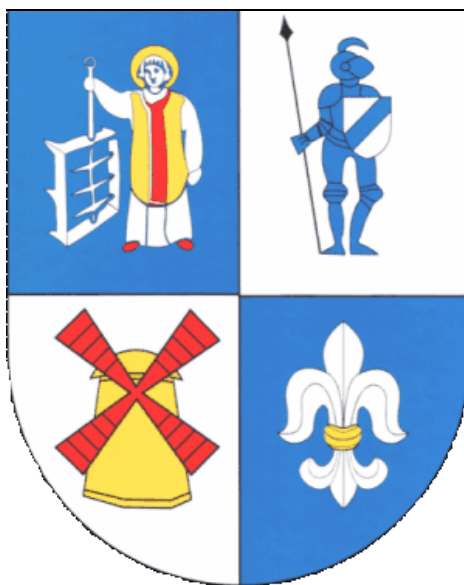

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO W 2015 ROKU

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO W 2015 ROKU

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM

marzec 2016r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
2.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	6
3.	Jakość dostarczanej wody	12
4.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	18
5.	Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy	24
6.	Warunki sanitarno - higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych	28
7.	Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych	34
8.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	45
9.	Działalność oświatowo – zdrowotna	47
10.	Dane teleadresowe	52
10.	Sprawozdanie o działalności kontrolno - represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	53

Szanowni Państwo,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Krajeńskim jako organ wykonawczy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sępoleńskiego realizował w 2015 roku zadania z zakresu zdrowia publicznego określone szczegółowo ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wyniki nadzoru są wykorzystywane do planowania działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu wyeliminowania potencjalnych zagrożeń oraz stanowią podstawę do dokonania oceny bezpieczeństwa stanu sanitarnego powiatu.

Podjęmowane działania skierowane były na poprawę zdrowia publicznego, w tym zapobieganie chorobom, usuwanie źródeł zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego.

Monitorowano jakość wody do spożycia, sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz przedmiotów użytku, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, oceniano warunki higieniczno - sanitarne jakie powinny spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Prowadzono działalność przeciwepidemiczną wynikającą z zagrożeń zdrowotnych takich jak choroby zakaźne. Uczestniczono w krajowych i europejskich systemach:

- a) Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek,
- b) Rejestr Ognisk Epidemicznych,
- c) System monitorujący jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (WODA-EXCELL),
- d) System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach,
- e) System Bezpieczeństwa Żywności II
- f) System ostrzegających o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (RASFF),
- g) Monitoring dopalaczy.
- h) System szybkiego informowania o niebezpiecznych produktach (RAPEX)

Dane statystyczne zawarte w raporcie stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego. W dalszym ciągu doskonalono system zarządzania w działalności kontrolnej w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17020:2012 gwarantując uzyskiwanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia ludzkiego. Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, że w 2015 roku bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu sępoleńskiego pozostawało w dalszym ciągu na wysokim poziomie.

Kierownictwo Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sępólnie Krajeńskim przywiązuje szczególną wagę do tworzenia partnerskich relacji ze wszystkimi, którzy wspomagają naszą działalność na rzecz zdrowia publicznego. Dziękuję za współpracę organom samorządowym, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, Komendantowi Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendantowi Komendy Powiatowej Policji.

Mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna, podniesienia świadomości społecznej dotyczącej promowania zdrowego trybu życia oraz zrozumienia wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego, PSSE w Sępólnie Kraj. prowadzi strony internetowe, na których zamieszczane są informacje o bieżącej działalności, realizowanych programach, a także komunikaty dotyczące bezpieczeństwa sanitarnego.

(www.pssesepolnokrajskie.pl, <http://www.bip.pssesepolnokrajskie.pl>)

I. GŁÓWNY CEL DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM

Promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenia działalności przeciwepidemicznej.

II. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA (ZASADNICZE ZADANIA) POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W SĘPÓLNIE KRAJ.

Stanowisko ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

- Tworzenie prawidłowych warunków zdrowotnych i higienicznych w obiektach budowlanych, między innymi obiektach przeznaczonych do pracy, nauczania, wychowania, żywienia, udzielania świadczeń zdrowotnych, produkcji środków spożywczych.
- Eliminowanie zagrożeń zdrowotnych związanych z podejmowaniem inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko poprzez wydawanie opinii dotyczących raportów oddziaływania na środowisko.

Stanowisko ds. Oceny Środowiska Pracy i Prewencji Chorób Zawodowych

- Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
- Prowadzenie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.
- Prowadzenie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
- Kontynuacja nadzoru nad warunkami prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.
- Wzmocnienie nadzoru nad środkami zastępczymi.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

- Zapewnienie bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, zgodnie z zapisami zawartymi w obowiązujących przepisach prawa żywnościowego.
- Wzmocnienie nadzoru nad dystrybucją suplementów diety, środków spożywczych wzbogaconych i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
- Udział we wspólnotowym systemie RASFF.
- Nadzór nad bezpieczeństwem kosmetyków.

Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży

- Egzekwowanie prawidłowych warunków zdrowotnych i higienicznych w placówkach oświatowo - wychowawczych i opiekuńczych.
- Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

- Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki przez realizację nadzoru nad stanem sanitarnym budynków szkolnych i ich otoczenia.

Sekcja Nadzoru nad Obiektami Komunalnymi

- Czuwanie nad jakością wody przeznaczonej do spożycia oraz wody w kąpieliskach i basenach ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości poborów próbek do badań fizyko – chemicznych i bakteriologicznych, prowadzenia stosownej dokumentacji oraz analizy i oceny jakości wody w aspekcie ryzyka zdrowotnego jej konsumentów.
- Współpracowanie z organami samorządowymi, przedsiębiorstwami wodociągowo – kanalizacyjnymi, organizacjami konsumenckimi oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego wody.
- Prowadzenie nadzoru sanitarnego nad obiektami objętymi ewidencją, uwzględniając potrzeby i warunki lokalne, stan sanitarny obiektów i środowiska.
- Kontrolowanie procesów postępowania i unieszkodliwiania odpadów medycznych.

Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego

- Bieżące monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych na terenie powiatu ze szczególnym uwzględnieniem schorzeń i zakażeń alarmowych, chorób zakaźnych szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych stanowiących szczególnie problem zdrowotny.
- Prowadzenie nadzoru nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych oraz egzekwowanie obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane.
- Wprowadzanie danych do komputerowej sieci nadzoru nad dystrybucją preparatów szczepionkowych służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Stanowisko ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

- Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzór działalności w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób.
- Współpraca w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi w tym obszarze.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta jest jednym z ważniejszych celów polityki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. w zakresie zdrowia publicznego. Zapewnienie bezpiecznej żywności wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób skoordynowany i zintegrowany.

Urzędowa kontrola żywności obejmuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

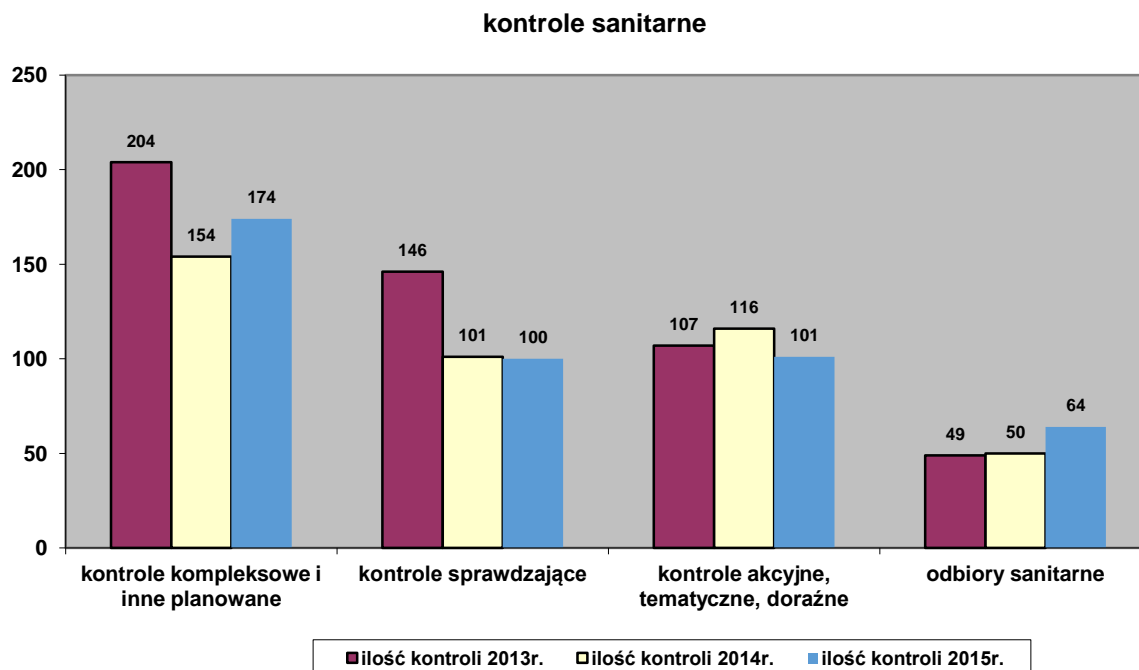
W roku 2015 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj, obejmował nadzorem 399 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku, w tym:

- **62 zakłady produkcji żywności**, w tym: 5 automatów do lodów, 7 piekarni, 3 ciastkarnie, 1 młyn, 2 zakłady obierania cebuli, 44 innych wytwórni żywności, m.in. pieczarkarnia, gospodarstwa ogrodnicze, rolne;
- **236 obiektów obrotu żywnością**, w tym: 161 sklepów spożywczych, 8 kiosków spożywczych, 10 hurtowni, 9 obiektów ruchomych i tymczasowych, 40 inne obiekty obrotu (stacje paliw, saloniki prasowe, apteki itp.), 8 środków transportu;
- **65 zakładów żywienia zbiorowego otwartego**, w tym: 48 punktów małej gastronomii i ogródków piwnych;
- **36 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego**, w tym: 2 stołówka w domu wczasowym, 2 bloki żywienia w domu pomocy społecznej, w tym 1 w systemie cateringowym, 20 stołówek szkolnych, w tym 14 w systemie cateringowym, 5 stołówek w przedszkolach, 1 stołówka w żłobku, 7 stołówek na koloniach i obozach.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które wprowadzono do stosowania w 2014 roku i na bieżąco są aktualizowane.

W ramach nadzoru nad żywnością i żywieniem w roku 2015 przeprowadzono 439 **kontroli sanitarnych**.

Schemat kontroli (porównanie z latami poprzednimi) przedstawiony jest na poniższym wykresie:

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

W roku 2015 w ewidencji znajdowało się **62 zakłady**, w których przeprowadzono **37 kontroli**. Wydano 35 decyzji administracyjnych (8 merytorycznych, 20 płatnościowych, 1 zatwierdzające, 1 zmieniająca), nie nakładano mandatów karnych..

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny, czystość i przestrzeń robocza,
- nieprawidłowy stan powierzchni, urządzeń, sprzętu wykorzystywanych w procesie produkcji,
- brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno- epidemiologicznych,
- nieprawidłowości związane z systemem HACCP.

OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W roku 2015 w ewidencji znajdowały się **236 obiektów obrotu żywnością**, w których przeprowadzono **246 kontroli**. Wydano **51 decyzji administracyjnych**, nałożono **17 mandatów karnych** na kwotę **2450 PLN**.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- nieprawidłowości w stosowaniu procedur systemu HACCP;
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny, czystość i przestrzeń robocza;
- nieprawidłowy stan powierzchni, urządzeń, sprzętów;
- brak środka do dezynfekcji powierzchni do kontaktu z żywnością;
- brak lub niewłaściwa ochrona zakładu przed szkodnikami, brak monitoringu;
- nieprawidłowości w stosowaniu lub braki w instrukcjach dobrej praktyki higienicznej.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

W roku 2015 w ewidencji znajdowało się **101 zakładów żywienia**, w których przeprowadzono **141 kontroli**. Wydano **113 decyzje administracyjne**, nałożono **4 mandaty karne** na kwotę **550 PLN**.

Najczęstsze uchybienia :

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny, czystość i przestrzeń robocza,
 - nieprawidłowy stan powierzchni, urządzeń, sprzętów,
 - brak do wglądu lub nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych.
- ***Kolonie i obozy***

Żywienie dzieci i młodzieży w trakcie wycieczki tj. na koloniach i obozach sportowych organizowane było w obiektach nadzorowanych przez PSSE w trakcie całego roku tj. przez zakłady żywienia otwartego (restauracje), ośrodki wczasowe a także dowożone przez firmę prowadzącą działalność w ramach cateringu.

Na koloniach i obozach wycieczki dzieci i młodzież w wieku ok. 6-17 lat. Stawka żywieniowa wynosiła średnio 30zł. (od 19zł. do 40zł.).

W trakcie oceny żywienia nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole sanitarne (12) miejsc żywienia i jakości żywienia odbywały się wspólnie ze stanowiskiem ds. Higieny Dzieci i Młodzieży.

Badania żywności i przedmiotów użytku

Do badania laboratoryjnego ogółem pobrano 142 próbki, w tym

- 138 próbek środków spożywczych,
- 3 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością
- 1 próbkę kosmetyku.

Kwestionowano 1 próbkę „Puchatek Napój kakaowy instant z witaminami i minerałami” z uwagi na nieprawidłowe znakowanie. Również wynik badań laboratoryjnych dla magnezu (394,8 mg/100 g produktu), znaczenie odbiegał od ilości sugerowanej przez producenta (zawartość magnezu – 247 mg/100 g).

W roku 2015 próbki pobierane do badań na terenie powiatu sępoleńskiego badane były w laboratoriach usytuowanych na terenie całego kraju:

- WSSE Warszawa – próbki w kierunku Pestycydy; napromieniowanie, PU - migracja
- WSSE Poznań – próbki w kierunku GMO; próbki w kierunku Azotany;
- WSSE Gdańsk – próbek w kierunku metale; próbki - żywność wzbogacona.
- WSSE Olsztyn – próbki w kierunku 3MCPD
- WSSE Łódź - próbki w kierunku pestycydów

Próbki pobrane do badań w kierunkach: jod w soli, WWA, Furan, skażenia promieniotwórcze, zawartość witamin i składników mineralnych, znakowanie, mikotoksyny, ŚSSPŻ, mikrobiologia, PU – organoleptyka - zostały zbadane w laboratorium w WSSE Bydgoszcz a w kierunku: substancje dodatkowe oraz– PSSE Toruń.

Akcje specjalne

System RASFF:

W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole sanitarne oraz wycofywanie z obrotu w ramach systemu RASFF następujących środków spożywczych, suplementów diety oraz przedmiotów do kontaktu z żywnością:

- **„Łosoś norweski w plastrach (łosoś wędzony na zimno) Marinero 150g”** zakwestionowanego z uwagi na stwierdzenie obecności *Listeria monocytogenes*.
- **„Pieczarki marynowane. Nasza Spiżarnia”**, zakwestionowane ze względu na stwierdzenie zawartości składnika alergennego – dwutlenku siarki w stężeniu powyżej 10 mg/kg,
- **„Kubek szklany wzór PLU 236465”** kraj pochodzenia: Chiny; zakwestionowanego z uwagi na migrację metali ciężkich – ołowiu i kadmu – z obrzeża wyrobu
- **„Kieliszek zdobiony do szampana F573903018010060”**, kraj pochodzenia: Polska; zakwestionowany ze względu na stwierdzenie wysokiej migracji ołowiu (średnio: 3,51±0,59 mg/wyrób) z obszaru obrzeża wyrobu
- **„Oxyelite pro”, „T5-hellfire oxyelite” oraz „Hydroxyelite”** zawierające niedozwolone składniki - których sprzedaż odbywała się w sklepach internetowych.

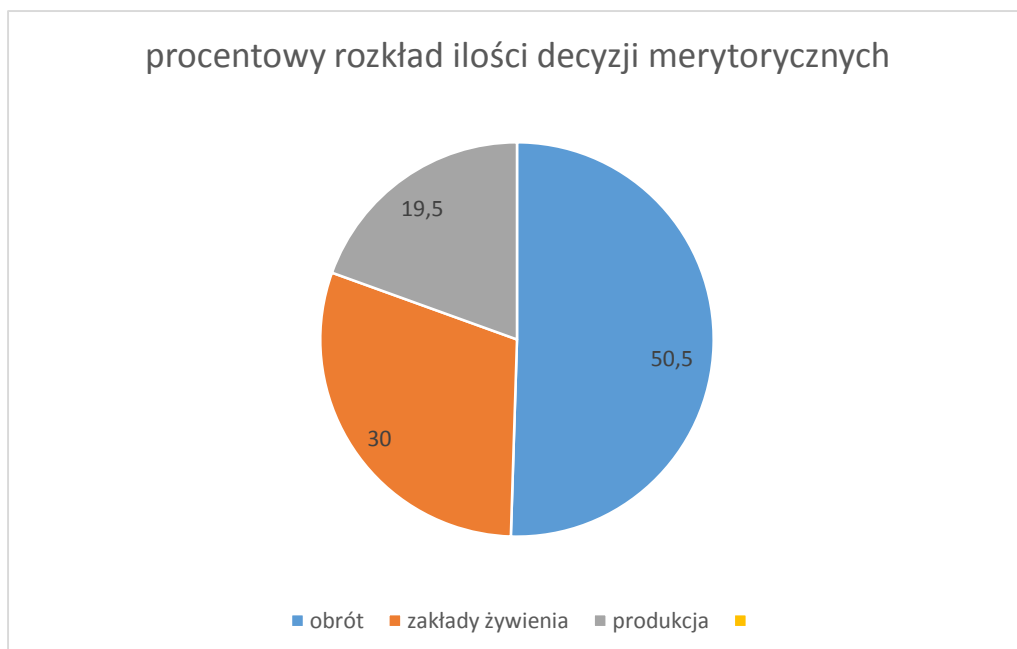
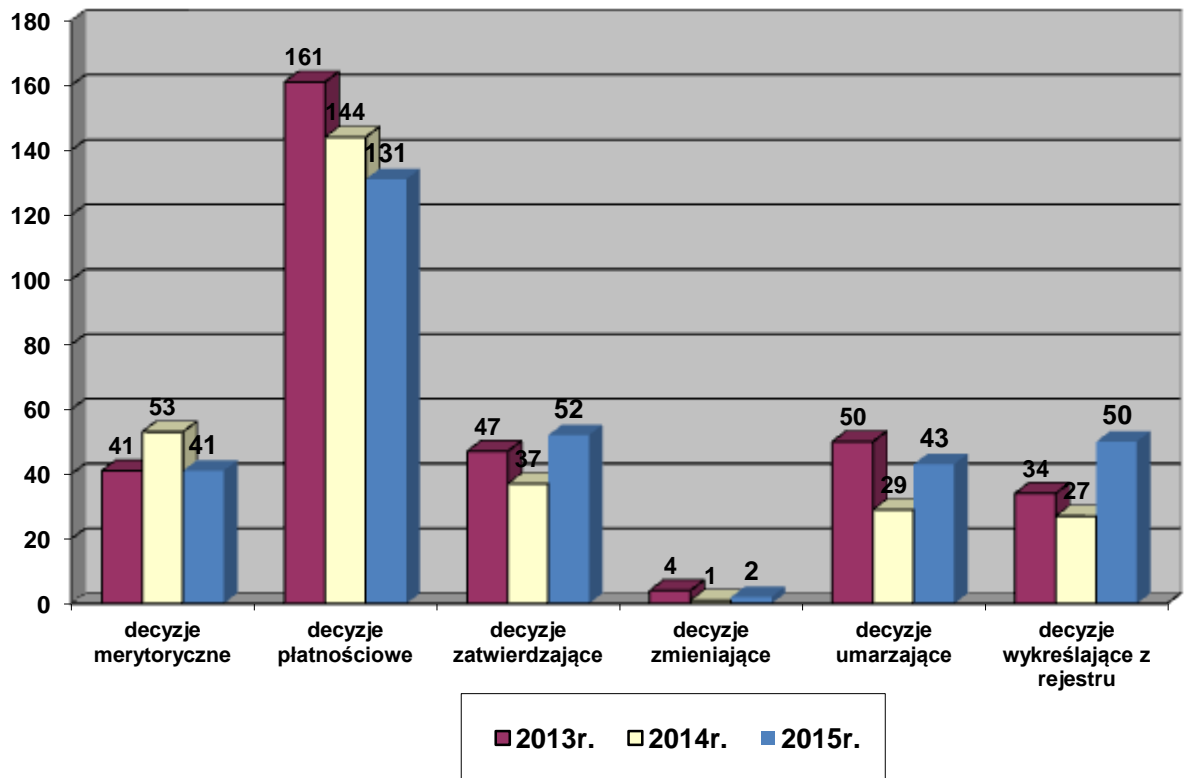
System RAPEX:

W 2016 roku nie odnotowano zgłoszeń w systemie RAPEX.

Wydane decyzje administracyjne

W 2015r. wydano:

- 41 decyzji merytorycznych dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów,
- 131 decyzji płatnościowych dotyczących opłaty za kontrolę sanitarną stwierdzającą naruszenie wymagań oraz za kontrole sprawdzające,
- 52 decyzje zatwierdzające nowo uruchamiane obiekty oraz wydawanych w celu uzyskania przez obiekt zezwolenia na obrót alkoholem,
- 2 decyzje zmieniające termin wykonania zaleceń decyzji,
- 43 decyzje umarzające postępowanie administracyjne.
- 50 decyzji o wykreśleniu z rejestru.

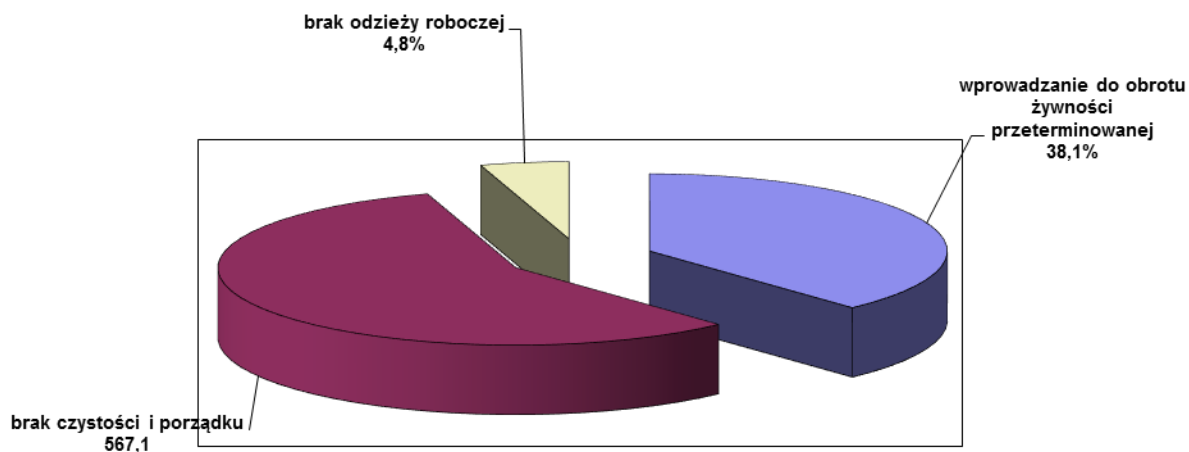
Działalność karno-represyjna

W okresie sprawozdawczym nałożono 21 mandatów karnych na sumę 3000 zł.
Ilość osób upoważnionych do nakładania mandatów – 3.

<i>Grupa obiektów</i>	<i>Ilość mandatów karnych</i>	<i>Kwota mandatów karnych (w zł)</i>
Stołówki szkolne	1	150
Magazyny hurtowe	2	200
Sklepy spożywcze	15	2250
Zakłady Żywnienia otwartego	2	300
Punkty Małej Gastronomii	1	100
Razem	21	3000

Przyczyny nakładania mandatów to głównie:

- brak czystości i porządku (57,1% nałożonych mandatów),
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości (38,1% nałożonych mandatów),
- brak odzieży roboczej (4,8% nałożonych mandatów),

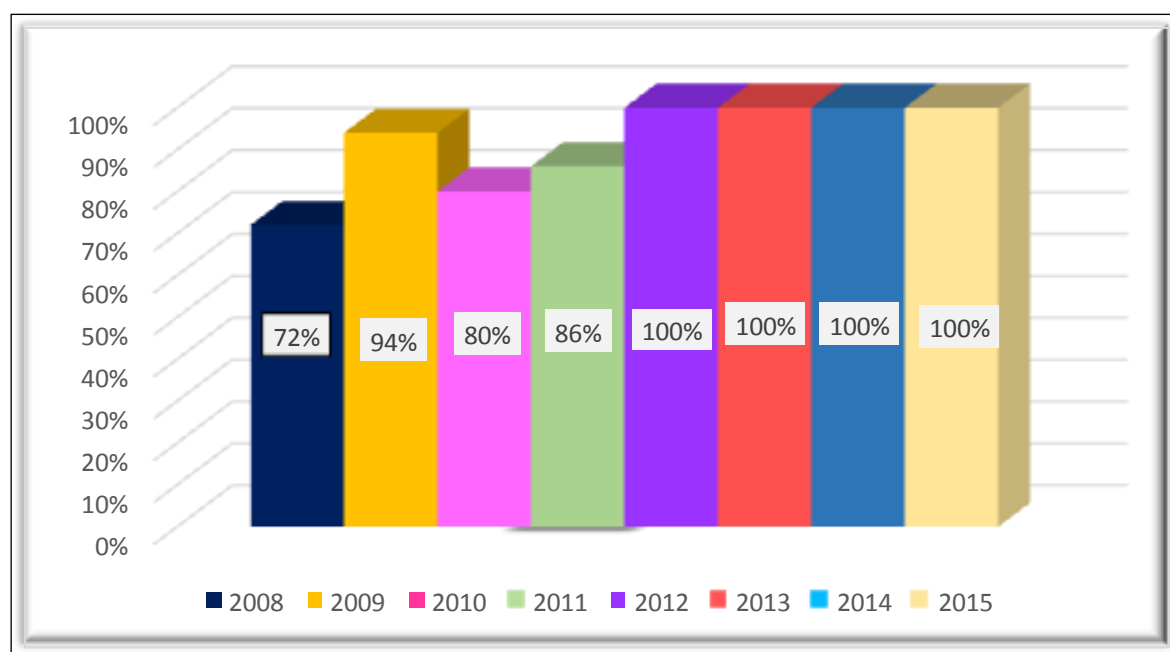
JAKOŚĆ DOSTARCZANEJ WODY

W 2015 r. mieszkańcy powiatu sępoleńskiego zaopatrywani byli w wodę z 14 urządzeń wodociągowych, opartych na 33 ujęciach głębinowych. W porównaniu z rokiem 2014 liczba nadzorowanych wodociągów nie zmieniła się.

W minionym roku skontrolowano wszystkie urządzenia znajdujące się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj.

W roku 2015 dostęp do wody wodociągowej posiadało 36930 z 41482 mieszkańców powiatu sępoleńskiego (co stanowi 89 % ogółu).

Z 14 skontrolowanych wodociągów wodę odpowiedniej jakości, spełniającą wymogi sanitarne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r. poz. 1989) produkowało 14 obiektów wodnych co stanowi 100 % urządzeń wodnych. (Tab. 1.)

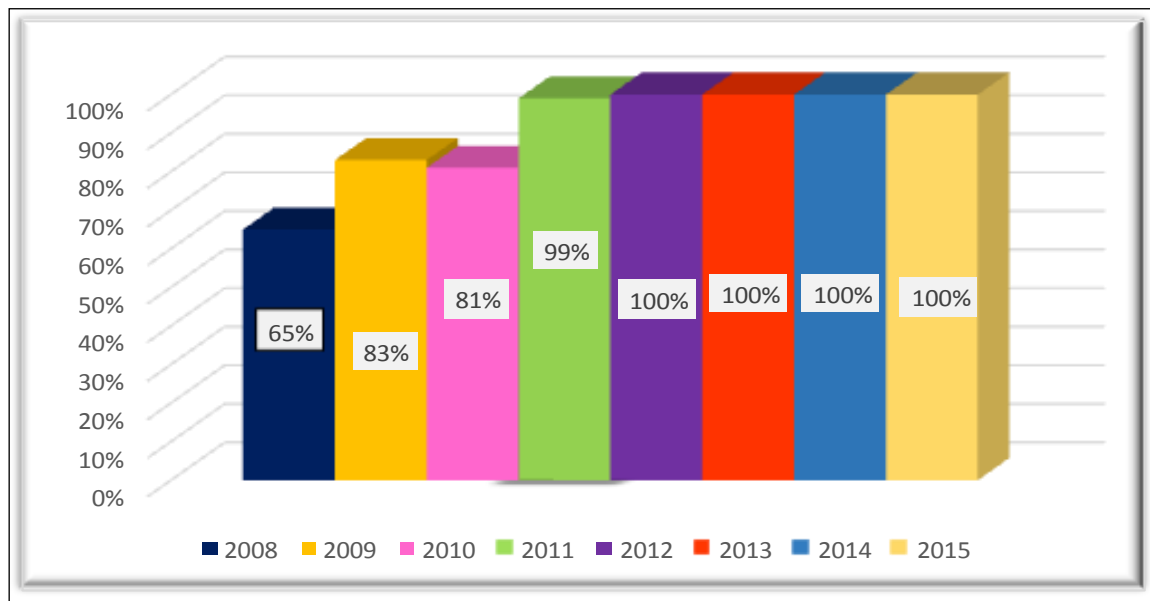

Tab. 1.

Rozkład procentowy urządzeń wodnych produkujących wodę o odpowiedniej jakości.

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO W 2015 ROKU

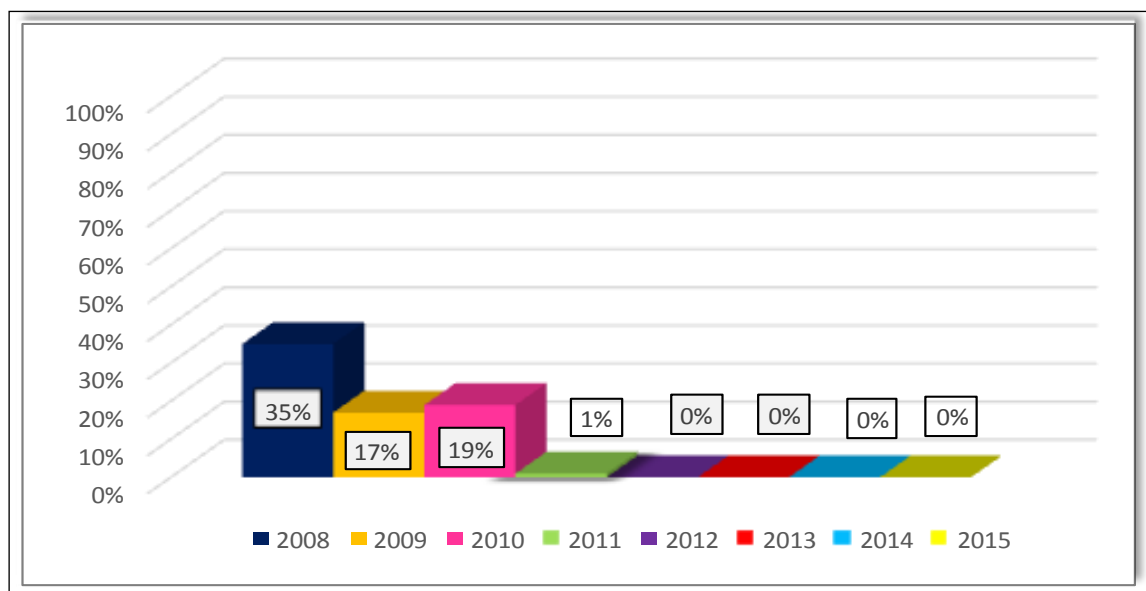
Z odpowiedniej jakości wody korzystało 36981 (100 %) mieszkańców powiatu sępoleńskiego zaopatrywanych w wodę wodociągową. (Tab. 2.)

Tab. 2.
Rozkład

procentowy mieszkańców powiatu sępoleńskiego zaopatrywanych w wodę o odpowiedniej jakości.

W 2015 roku do żadnego konsumenta nie była dostarczana woda o niewłaściwej jakości. (Tab. 3.)

Tab. 3.

Rozkład procentowy mieszkańców powiatu sępoleńskiego zaopatrywanych w wodę o niewłaściwej jakości.

Wodociągi o produkcji wody 1000 – 10000 m³/d

1. W roku 2015 w grupie wodociągów o produkcji 1000-10000m³/d znajdował się jeden wodociąg.:

- *Wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj. – zaopatrujący miejscowości: Sępólno Kraj., Dziechowo, Chmielniki, Komierówko, Grochowiec, Niechorz, Piaseczno, Sikorz, Siedlisko, Świdwie, Wysoka Kraj., Zboże, Wiśniewka, Trzciany, Skarpa,*

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba urządzeń o produkcji 1000-10000 m³/d nie zmieniła się.

2. W roku 2015 nie wybudowano żadnych nowych wodociągów.

3. W roku sprawozdawczym 2015 przeprowadzono modernizację polegającą na rozbudowie stacji uzdatniania wody wraz z budową zbiorników retencyjnych, siecią wodociągową, kanalizacyjną i elektroenergetyczną oraz przyłączem ciepłowniczym. Rozbudowa stacji uzdatniania wody wraz z budową zbiorników retencyjnych

4. Nie zanotowano wodociągów produkujących wodę, której jakość odbiega od wymaganych norm sanitarnych (stan na dzień 31.12.2015r.).

5. W grupie obiektów o produkcji wody 1000 – 10000 m³/d w ciągu całego 2015r. odnotowano następujące przekroczenia fizykochemiczne:

W miesiącu wrześniu w jednej z 3 pobranych prób wody stwierdzono niewłaściwą mętność wody oraz ponadnormatywną ilość manganu i żelaza. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. przyznał 30 dniowe odstępstwo na wykonanie działań naprawczych przywracających odpowiednią jakość wody.

6. W dniu 25.11.2015r. miała miejsce awaria Wodociągu Publicznego w Sępólnie Kraj. w trakcie przyłączania wyremontowanej stacji uzdatniania wody doszło do rozszczelnienia magistrali wodociągowej. PIS wydał komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia po przegotowaniu. W dniu 26.11.2015r. zostały przeprowadzone badania kontrole, które nie stwierdziły niewłaściwej jakości wody.

Wodociągi o produkcji wody 100 – 1000 m³/d

1. W roku 2015 w grupie wodociągów o produkcji 100-1000m³/d znajdowało się 10 wodociągów w tym: 2 miejskie i 8 wiejskich.

- *Wodociąg publiczny w Więcborku – zaopatrujący miejscowości: Więcbork, Suchorączek, Nowy Dwór, Karolewo, Śmiłowo, Dalkowo, Jastrzębiec, Młynki,*
- *Wodociąg publiczny w Kamieniu Kraj. – zaopatrujący miejscowości: Kamień Kraj., Płocicz, Duża Cerkwica, Mała Cerkwica, Radzim, Dąbrówka, Dąbrowa, Witkowo, Witkowo leśniczówka, Witkowski Młyn,*
- *Wodociąg publiczny w Przepalkowie - zaopatrujący miejscowości: Przepalkowo, Sośno, Obodowo, Olszewka, Dziedno, Dębiny, Zielonka, Wielowicz, Wielowiczek, Szynwałd, Rostoki, Borówki,*

- *Wodociąg publiczny w Sitnie* – zaopatrujący miejscowość Sitno, Mierucin, Tuskowo, Skoraczewo, Jaszkowo, Wąwelno,
- *Wodociąg publiczny w Rogalinie* – zaopatrujący miejscowość Rogalin, Tonin, Toninek, Ostrówek, Płasków,
- *Wodociąg publiczny w Orzelku* - zaopatrujący miejscowości: Orzelek, Zamarte, Obkas, Niwy, Nowa Wieś, Jerzmionki, Osady Jerzmionckie,
- *Wodociąg publiczny w Wałdowie* - zaopatrujący miejscowości: Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Włóścibórz, Teklanowo, Komierowo, Zalesie,
- *Wodociąg publiczny w Sypniewie* - zaopatrujący miejscowości: Sypniewo, Dorotowo, Wilcze Jary, Wymysłowo, Adamowo, Adamowo-Leśnictwo, Lubcza, Jeleń, Frydrychowo,
- *Wodociąg publiczny w Runowie Kraj.* - zaopatrujący miejscowości: Runowo, Borzyszkowo, Czarmuń, Czarmuń gajówka, Puszcza, Klarynowo, Górowatki, Katarzynie, Klementowo, Zabartowo, Zgniłka, Zabartowo,
- *Wodociąg publiczny w Kawlach* - zaopatrujący miejscowości: Wiśniewa, Lutowo, Iłowo osada, Jazdrowo, Iłowo wieś, Radońsk, Kawle,

2. W roku 2015 nie wybudowano żadnych nowych wodociągów.

3. W roku sprawozdawczym 2015 nie przeprowadzono w ww. wodociągach żadnych modernizacji.

4. W grupie wodociągów o produkcji 100 – 1000 m³/d nie odnotowano obiektów produkujących wodę o niewłaściwej jakości (stan na dzień 31.12.2015r.).

5. W grupie obiektów o produkcji wody 100 – 1000 m³/d w ciągu całego 2015r. odnotowano następujące przekroczenia:

a) fizykochemiczne

Wodociąg publiczny w Przepalkowie - W miesiącu kwietniu w próbkach badanej wody stwierdzono niewłaściwą barwę, zapach, utleniałość oraz ponadnormatywne stężenie manganu i jonu amonowego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. wydał decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody do odpowiednich wymagań. Nakaz decyzji został wykonany.

Pod koniec 2015r. stwierdzono niewłaściwą barwę wody. Po przyznaniu 30 dniowym odstępstwem na przeprowadzenie przez ZGK Sośno działań naprawczych jakość wody powróciła do normy

Wodociąg publiczny w Sitnie – W próbkach wody pobranych w miesiącu listopadzie stwierdzono niewłaściwą mętność. Po przyznaniu 30 dniowym odstępstwem na przeprowadzenie przez ZGK w Sośnie działań naprawczych jakość wody powróciła do normy.

Wodociąg publiczny w Waldowie – W próbkach wody pobranej z wodociągu stwierdzono niewłaściwą mętność wody oraz ponadnormatywne stężenie żelaza. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. przyznał 30 dniowe odstępstwo na wykonanie działań naprawczych przywracających odpowiednią jakość wody.

Wodociąg publiczny w Sypniewie – W miesiącach marcu i października 2015r. stwierdzono niewłaściwą mętność wody. Nieprawidłowości te zostały usunięte i jakość wody na koniec roku sprawozdawczego odpowiadała wymaganiom obowiązującego rozporządzenia

Wodociąg publiczny w Kawlach – W I półroczu 2015r. w próbkach wody pobranych z wodociągu publicznego w Kawlach stwierdzono niewłaściwą mętność wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. wydał decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody do odpowiednich wymagań. Nakazy decyzji w wyznaczonym terminie zostały wykonane.

Wodociąg publiczny w Więcborku – W II półroczu 2015r. w próbkach wody pobranych z wodociągu publicznego w Więcborku stwierdzono niewłaściwą barwę wody. Stwierdzona nieprawidłowość została w ciągu 30 dni usunięta. Jakość wody w zakresie parametrów fizykochemicznych odpowiada wymaganiom sanitarnym

6. W 2015r. nie stwierdzano deficytów wody.

Wodociągi o produkcji wody <100 m³/d

1. W roku 2015 w grupie wodociągów o produkcji <100 m³/d znajdowały się 3 wodociągi.

- **Wodociąg publiczny w Lutówku** - zaopatrujący miejscowość **Lutówko i Lutówko Młyn,**
- **Wodociąg publiczny w Pęperzynie** - zaopatrujący miejscowość **Pęperzyn,**
- **Wodociąg publiczny w Witunii** - zaopatrujący miejscowości: **Witunia, Zakrzewek, Zakrzewska Osada, Chłopigozd-Gajówka, Chłopigozd-Leśnictwo,**

2. W roku 2015 nie wybudowano żadnych nowych wodociągów.

3. W roku 2015 nie przeprowadzano w ww. wodociągach żadnych modernizacji.

4. Nie zanotowano wodociągów produkujących wodę, której jakość odbiega od wymaganych norm sanitarnych (stan na dzień 31.12.2015r.).

5. W grupie obiektów o produkcji wody <100 m³/d w ciągu całego 2015r. nie odnotowano żadnych przekroczeń badanych parametrów.

6. W 2015r. nie stwierdzano deficytów wody.

Studnie

Na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Kraj. nie znajduje się żaden obiekt tego typu.

Podsumowanie i wnioski:

Na podstawie uzyskiwanych w ostatnich latach wyników badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobieranej z wodociągów zlokalizowanych na terenie powiatu sępoleńskiego wynika, że z roku na rok jakość wody ulega polepszeniu. Pod względem fizyko-chemicznym jedynymi stwierdzanymi uchybieniami są pojedyncze przekroczenia ilości związków manganu, żelaza oraz ściśle związane z tym zmiany barwy i mętności wody.

W ciągu całego 2015r. w 7 z 14 skontrolowanych urządzeń wodnych nie zanotowano żadnych przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych i bakteriologicznych, jednakże w pozostałych wodociągach przekroczenia stwierdzano jedynie miejscowo najczęściej w próbkach wody pobieranych w hydroforni, rzadziej w próbkach wody pobieranych na końcowych odcinkach sieci wodociągowej.

Z roku na rok odsetek wodociągów o prawidłowej jakości wody zwiększa się, wpływ na to ma modernizacja strategicznych ujęć i stacji uzdatniania wody oraz wyłączenie z eksploatacji małych „problemowych” wodociągów wiejskich.

W 2015r. po raz pierwszy od kilku lat nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych parametrów wody.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W 2015r. Sekcja Nadzoru nad Obiektami Komunalnymi Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. nadzorowała 306 obiektów użyteczności publicznej oraz 5 miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli.

Spośród tych obiektów w 2015r. skontrolowano 208 obiektów, co stanowi ponad 68% ogółu nadzorowanych obiektów. Wszczęto 14 postępowań administracyjnych. Kontynuowano 2 postępowania administracyjne z lat poprzednich.

Wydano 16 decyzji administracyjnych z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego.

W 2015r. postępowania administracyjne dotyczące doprowadzenia obiektów do wymaganego stanu sanitarno – higienicznego lub technicznego, a także związane z nieprawidłowościami dotyczącymi procedur lub postępowania z odpadami niebezpiecznymi toczyły się wobec 16 obiektów.

Do końca 2015r. odnotowano poprawę stanu sanitarnego 8 obiektów użyteczności publicznej, 1 z obiektów został zlikwidowany przed upływem terminu realizacji obowiązków, dla 7 pozostałych terminy wykonania obowiązków upływają w bieżącym roku.

Działania Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. w zakresie nadzoru nad utrzymaniem należytego stanu sanitarnego obiektów przeprowadzane są w obiektach, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń dla zdrowia ludzi.

- 1. Pływalnie kryte** – W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdują się 2 baseny kąpielowe kryte zlokalizowane: przy Hotelu „Diadem” w Jerzmionkach oraz przy Zespole Pałacowo – Parkowym w Runowie Kraj. Przeprowadzone 2 kontrole sanitarne nie wykazały żadnych nieprawidłowości sanitarno – higienicznych ani technicznych, a przeprowadzone badania jakości wody basenowej nie wykazały przekroczeń badanych parametrów wody.

Państwowa Inspekcja Sanitarna wypełniając ustawowe kompetencje sprawuje również nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej w obiektach użyteczności publicznej, badając pod kątem występowania pałeczek Legionella Sp. W związku ze stwierdzeniem obecności bakterii, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nakazał podjęcie działań naprawczych. Podjęte działania oraz przedstawione sprawozdania z badań w ramach kontroli wewnętrznej potwierdziły skuteczność przeprowadzonej dezynfekcji.

Pomieszczenia kąpielowe, przebieralnie, natryski, toalety, utrzymane są w należyтым stanie sanitarnym i technicznym. Nie stwierdzono uwag dotyczących zachowania właściwej czystości w obrębie basenów, procesy dezynfekcji powierzchni prowadzone są z właściwą częstotliwością przy użyciu ogólnodostępnych środków dezynfekcyjnych o aktualnym terminie ważności.

- 2. Ustępy publiczne** - Na terenie powiatu sępoleńskiego znajdują się trzy ustępy publiczne całoroczne, zlokalizowane w budynkach wolnostojących na terenie miast. Skontrolowano wszystkie ustępy przeprowadzając w nich 3 kontrole sanitarne. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Ich stan techniczno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Są to obiekty ze stałą obsługą, podłączone do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wyposażone są w środki myjące i dezynfekcyjne oraz sprzęt do utrzymania czystości i porządku.

- 3. Domy pomocy społecznej** - Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajduje się 1 dom pomocy społecznej – świadczący całodobową opiekę oraz 2 inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej – świadczące usługi opiekuńcze w określonym czasie w ciągu dnia, prowadzące zajęcia kulturalno – oświatowe i rehabilitacyjne.

W 2015r. na terenie powiatu sępoleńskiego powstała prywatna placówka zapewniająca całodobową opiekę – Dom Seniora „Gold” w Szynwałdzie.

W 2015r. przeprowadzono kontrole sanitarne w 2 obiektach tej grupy i nie stwierdzono żadnych uchybień sanitarno – higienicznych.

- 4. Hotele** – Obecnie na terenie powiatu sępoleńskiego znajdują się więc 3 hotele: dwa dwugwiazdkowe i jeden trzygwiazdkowy.

Na terenie powiatu znajduje się również 1 motel.

Kontrole sanitarne zostały przeprowadzone we wszystkich obiektach i nie wykazały żadnych nieprawidłowości sanitarno – higienicznych i technicznych. Nie wniesiono zastrzeżeń dotyczących utrzymania należytej czystości i porządku wewnątrz pomieszczeń i w obrębie budynku, a także niewłaściwego postępowania z bielizną, usuwaniem nieczystości stałych i płynnych. Prowadzone są rejestry zabiegów dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji oraz rejestry dezynfekcji koców, kołder i poduszek. Brudna i czysta bielizna jest odpowiednio składowana, prana w pralni zewnętrznej.

- 5. Pola namiotowe** - W 2015r. nadzorowano stan sanitarny 3 pól namiotowych przeprowadzając 3 kontrole sanitarne. Dwa z pól namiotowych znajdują się na oświetlonych, ogrodzonych terenach przy plażach miejskich, z dostępem do źródła wody przeznaczonej do spożycia, toalet i natrysków. Stan urządzeń sanitarnych nie budził zastrzeżeń. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Jedno pole namiotowe zlokalizowane jest na terenie wyłącznie ogrodzonym, z dostępem do wody pitnej i toalet typu TOI-TOI.

Przez cały okres trwania sezonu letniego tereny pól namiotowych utrzymywane były w należytych stanie porządkowym, zapewniono wystarczającą ilość pojemników na odpady.

- 6. Inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie** – Do tej grupy zaliczono obiekty świadczące usługi noclegowe całoroczne – 4 obiektów oraz 13 ośrodków wczasowych świadczących usługi noclegowe wyłącznie w sezonie letnim.

Skontrolowano wszystkie obiekty przeprowadzając w nich łącznie 17 kontroli sanitarnych.

We wszystkich przypadkach zaplecza higieniczno – sanitarne wyposażone są prawidłowo, zabezpieczone w sprzęt, środki czystości i dezynfekcyjne. Składowanie, rozdział brudnej i czystej bielizny pościelowej jest prawidłowy – wydzielone magazyny na czystą i brudną bieliznę. Pranie bielizny oraz dezynfekcja koców, kołder i poduszek odbywa się w pralniach zewnętrznych. Tereny wokół ośrodków utrzymane są w należytych stanie porządkowym.

- 7. Zakłady fryzjerskie** - Na dzień 31.12.2015r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. widnieje 39 zakładów fryzjerskich, tj. o 1 zakład więcej niż w roku ubiegłym.

W tej grupie skontrolowano 15 obiektów i przeprowadzono łącznie 17 kontroli sanitarnych. W 2 zakładach stwierdzono naruszenie wymagań sanitarnych i wydano 2 decyzje administracyjne, których obowiązki zostały w krótkim czasie wykonane. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim niewłaściwych warunków higieniczno – sanitarnych pomieszczeń.

W pozostałych zakładach nie stwierdzono zastrzeżeń do istniejącego stanu sanitarno – higienicznego. Usługi świadczone są z zachowaniem wszelkich zasad higieny, dezynfekcji pomieszczeń i narzędzi.

- 8. Zakłady kosmetyczne** - W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. w roku 2015 znalazły się 4 zakłady kosmetyczne – o 1 zakład więcej niż w roku ubiegłym. Kontrole sanitarne przeprowadzono we wszystkich zakładach kosmetycznych. W jednym z nich stwierdzono nieprawidłowości sanitarne polegające na braku procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi,

- 9. Zakłady odnowy biologicznej** - Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. nadzoruje stan sanitarno – higieniczny 1 zakładu odnowy biologicznej, (tj. solarium). W porównaniu z ubiegłym rokiem są to 2 obiekty mniej. Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej w 1 z obiektów stwierdzono: brak środków do dezynfekcji oraz brak apteczki.

- 10. Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu** – W ewidencji widnieje 14 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, są to:

- 4 zakłady fryzjerskie, solarium,
- 5 zakładów kosmetycznych, solarium,
- 1 zakład kosmetyczny, gabinet masażu, siłownia, sauna,
- 1 zakład kosmetyczny, solarium, zakład fryzjerski
- 3 zakłady kosmetyczne, gabinet masażu.

W tej grupie kontrolę przeprowadzono w 11 obiektach, przeprowadzając łącznie 16 kontroli sanitarnych.

Negatywną ocenę w ciągu roku otrzymały 4 zakłady, w których stwierdzono brak procedur dotyczących zapewnienia ochrony przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, a w jednym z obiektów – brak wentylacji. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydane zostały decyzje, a obowiązki z nich wynikające w krótkim czasie wykonane.

W pozostałych zakładach procesy dezynfekcji narzędzi, sprzętu i wyposażenia oraz sterylizacji narzędzi prowadzone są prawidłowo. Zakłady, w których wykonywane są zabiegi kosmetyczne posiadają na wyposażeniu własne sterylizatory: 3 sterylizatory kulkowe, 3 autoklawy. Dodatkowo 1 z obiektów posiada umowę na sterylizację narzędzi zawartą ze Szpitalem Specjalistycznym w Chojnicach, a 3 zakłady z innymi zakładami zewnętrznymi świadczącymi usługi w zakresie sterylizacji.

Podczas kontroli nie wykazano nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami niebezpiecznymi, które mogą być wytwarzane podczas świadczenia usług kosmetycznych. Są one właściwie zbierane, przechowywane i oddawane zgodnie z zawartymi umowami do Szpitala Powiatowego NZOZ „NOVUM - MED” w Więcborku, skąd są przekazywane do utylizacji.

11. Tereny rekreacyjne - Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajduje się 88 placów zabaw (w tym 3 siłownie) ora 1 park miejski. Wszystkie te obiekty zostały skontrolowane w trakcie trwania sezonu letniego – przeprowadzono w nich łącznie 89 kontroli sanitarnych.

Tereny placów zabaw są oświetlone, odpowiednio oznakowane i sprzątane na bieżąco, wyposażone w dostateczną ilość koszy na odpady.

Do terenów rekreacyjnych zalicza się poza wymienionymi placami zabaw również 1 park miejski. Jest to miejsce usytuowane nad jeziorem w mieście.

We wszystkich wymienionych powyżej obiektach sprawdzano przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10 poz. 55 z późn. zm.). W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, iż właściciele tych obiektów nie naruszają przepisów ustawy, umieścili odpowiednie oznakowanie informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na danym terenie i w pomieszczeniach.

12. Cmentarze - Na nadzorowanym terenie znajduje się 28 cmentarzy - 25 parafialnych i 3 komunalne. W 2015r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. nie przeprowadzał kontroli w tych obiektach.

W 2015r. wydano 21 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji szczątków zwłok. W większości szczątki ekshumowane były po upływie okresu ich mineralizacji. Sprawowano nadzór zapobiegawczy nad przebiegiem 2 ekshumacji.

13. Zakłady pogrzebowe – W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajdują się 3 zakłady pogrzebowe, świadczące usługi na terenie całego powiatu sępoleńskiego. Kontrole sanitarne przeprowadzone zostały we wszystkich obiektach z tej grupy. Skontrolowano również 4 środki transportu do przewozu zwłok stanowiących podstawowe wyposażenie tych zakładów.

W 1 z obiektów stwierdzono nieprawidłowości związane z niewłaściwą gospodarką odpadami niebezpiecznymi oraz brak procedur mycia i dezynfekcji środka transportu, a także brak zapisów potwierdzających wykonanie zabiegów dezynfekcyjnych.

W pozostałych zakładach opracowane są procedury dotyczące dezynfekcji rąk, powierzchni, pojazdów, prowadzone są zapisy świadczące o przeprowadzanych zabiegach dezynfekcyjnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami.

14. Inne obiekty użyteczności publicznej.

a) Obiekty sportowe:

- 3 stadiony sportowe

- 1 boisko sportowe ORLIK

W 4 istniejących obiektach sportowych przeprowadzono łącznie 5 kontroli sanitarnych. Wydano 1 decyzję administracyjną w związku ze stwierdzonym złym stanem sanitarno – higienicznym sufitów i ścian w pomieszczeniach szatni i sanitariatów usytuowanych w budynku na terenie stadionu. Wymóg doprowadzenia ścian i sufitów do należytego stanu sanitarno – higienicznego został w krótkim czasie wykonany.

Teren boisk oraz trybun na wszystkich stadionach utrzymany jest w należytych stanie porządkowym, nie zanieczyszczony odpadami, zapewniona jest wystarczająca ilość pojemników na odpady, a tereny te posiadają ogrodzenia oraz miejsca siedzące dla kibiców.

b) Obiekty kulturalno – widowiskowe:

- 9 domów kultury

- 43 świetlice wiejskie

W 2015r. przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w **domach kultury** znajdujących się na nadzorowanym terenie, przeprowadzając łącznie 5 kontroli. W 1 obiekcie kontrola wykazała nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego – technicznego sufitu, podłogi i ścian w sali widowiskowej, które spowodowały wszczęcie postępowania administracyjnego i nałożenie decyzji administracyjnej.

Nadal trwają postępowania administracyjne rozpoczęte w latach wcześniejszych w stosunku do Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Więcborku oraz Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Kraj.

Kontrole sprawdzające w tych obiektach odbędą się w miesiącu lutym bieżącego roku.

Pod nadzorem sanitarnym znajdują się też 43 **świetlice**. W 2015r. przeprowadzono 1 kontroli sanitarnych w 10 świetlicach, a w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 3 z nich wydano decyzje administracyjne. Uchybienia dotyczyły przede wszystkim nieprawidłowego stanu sanitarno – technicznego podłóg, ścian i sufitów w pomieszczeniach. Terminy wykonania obowiązków nałożonych w decyzjach upływają w 2016r.

c) Inne pozostałe obiekty:

- 3 przystanki autobusowe
- 2 pralnie
- 4 parkingi
- 2 targowiska
- 13 aptek i punktów aptecznych
- 10 stacji paliw
- 4 składowiska odpadów

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdują się 3 **przystanki autobusowe**. W tych obiektach przeprowadzono 3 kontrole w trakcie trwania sezonu turystycznego. Nie wykazały one żadnych uchybień higieniczno – sanitarnych. Obiekty te są zadaszone, wyposażone w drewniane ławki i pojemniki na odpady.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajdują się 4 **parkingi**. Przeprowadzane 4 kontroli w ciągu roku nie wykazały żadnych nieprawidłowości. Są to miejsca oznakowane, oświetlone, wyposażone w wystarczającą ilość pojemników na odpady.

Nadzorem objęto też 2 **targowiska** – w Sępólnie Kraj. i Więcborku. Stan sanitarny obu targowisk nie budził żadnych zastrzeżeń. Znajduje się on na oznakowanym, utwardzonym terenie, zaopatrzone są w pojemniki na odpady oraz toalety z dostępem do bieżącej zimnej i ciepłej wody. Posiadają wydzielone punkty pierwszej pomocy medycznej.

W 2015 r. przeprowadzano kontrole we wszystkich **aptekach i punktach aptecznych**, znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości polegające na niewłaściwym stanie sanitarno – higienicznym ścian i sufitów w pomieszczeniach apteki. Wydano decyzję, a nałożone obowiązki zostały w krótkim czasie zrealizowane.

Skontrolowano również wszystkie **stacje paliw**. W grupie tych obiektów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

W roku 2015 przeprowadzono kontrole sanitarne na 2 **składowiskach odpadów**.

Nie zostały stwierdzone żadne nieprawidłowości.

15. Plaże miejskie przy miejscach zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli.

W 2015r. roku do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. nie zgłoszono żadnych kąpielisk. Podobnie jak w latach poprzednich wyznaczono natomiast **5 miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli.**

Są to:

- *miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Sępoleńskim z plażą z dostępem do ustępów publicznych,*
- *miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli przy ośrodkach czasowych nad Jeziorem Więcborskim z plażą z dostępem do ustępów publicznych,*
- *miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Mochel w Kamieniu Kraj. z plażą z dostępem do ustępów publicznych oraz natrysków,*
- *miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Konieczno w Lubczy gm. Więcbork z plażą z dostępem do ustępów publicznych.*
- *miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Więcborskim w Więcborku z plażą z dostępem do ustępów publicznych oraz natrysków.*

W trakcie 2015r. przeprowadzono 15 kontroli wymienionych miejsc wykorzystywanych do kąpieli. Ze względu na zakwit sinic w trakcie sezonu kąpielowego wydano 4 komunikaty stwierdzające niewłaściwą jakość wody wykorzystywanej do kąpieli oraz wprowadzono tymczasowe zakazy kąpieli ze względu na zagrożenie zdrowotne dla ludzi.

Stan sanitarno – higieniczny wymienionych plaż nie budził zastrzeżeń. Tereny te są czyste, zadbane, zaopatrzone w wystarczającą ilość pojemników na odpady.

4 miejsca zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli są strzeżone, oprócz miejsca do kąpieli przy ośrodkach czasowych w Więcborku, z wyznaczonymi miejscami do kąpieli, z punktem pierwszej pomocy medycznej. Wszystkie zaopatrzone są w sanitariaty stałe lub tymczasowe.

Kąpieliska zaopatrywane są w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągów publicznych (Sępólno Kraj., Więcbork, Kamień Kraj.).

Podsumowanie.

W 2015r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. skontrolował ogółem 208 obiektów użyteczności publicznej oraz 5 plaż przy miejscach zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli. Wydano 16 decyzji.

W ciągu całego 2015 roku poprawie uległ stan sanitarny 8 obiektów.

Na przestrzeni kilku lat nadal obserwuje się wzrost liczby istniejących na terenie powiatu placów zabaw.

Coraz większym problemem jest zapewnienie właściwych warunków sanitarno – higienicznych i technicznych w małych świetlicach wiejskich.

Ponadto nadal duże trudności dla właścicieli zakładów fryzjerskich i kosmetycznych stanowi właściwe opracowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

WARUNKI SANITARNO - HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

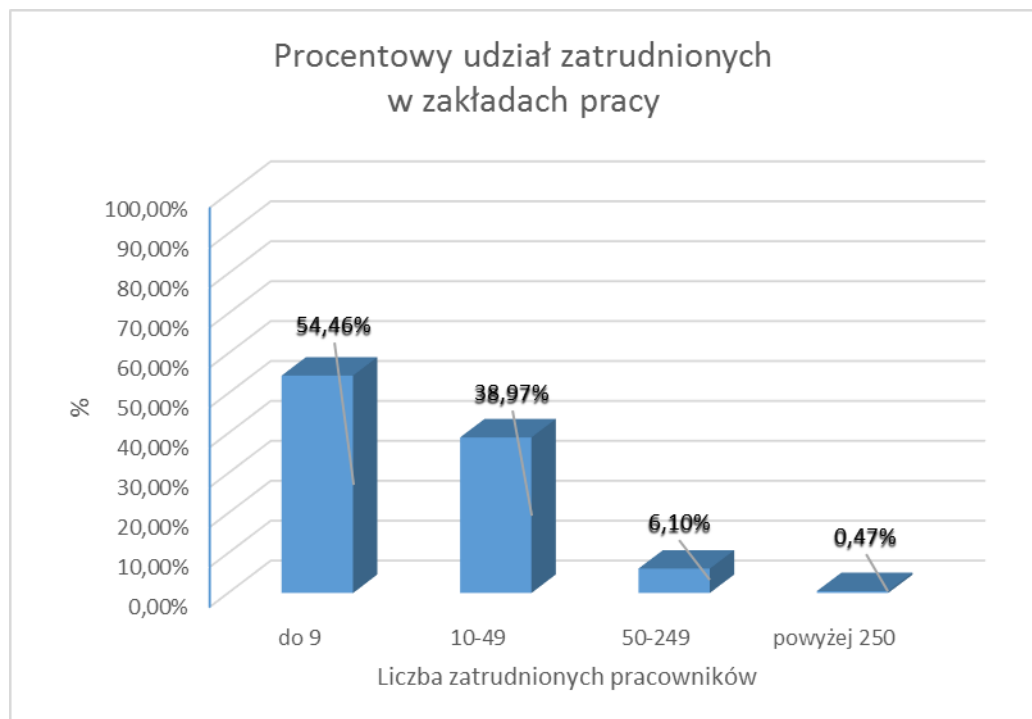
1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy.

Struktura zatrudnienia

Pod nadzorem bieżącym Powiatowej Stacji Sanitarно – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajduje się **213 zakładów pracy**, w których zatrudnionych jest **4057 osób**. Wśród zakładów przeważają mikroprzedsiębiorcy zatrudniający do 9 pracowników oraz przedsiębiorstwa małe zatrudniające do 49 osób.

Większość nadzorowanych obiektów stanowią zakłady przetwórstwa drewna, produkcji mebli, branży rolnej i spożywczej oraz zakłady zajmujące się handlem detalicznym. Pozostałą grupę stanowią: zakłady produkujące wyroby ze stali, warsztaty samochodowe, stacje paliw, firmy handlowo – usługowe, firmy budowlane i produkcji materiałów budowlanych, firmy transportowe, szkoły, zakłady służby zdrowia oraz dom pomocy społecznej.

Rysunek 1. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy.

Nadzór bieżący nad środowiskiem pracy

W roku 2015 przeprowadzono **105 kontroli**, w tym **27 kontroli sprawdzających**, **16 kontroli tematycznych dotyczących produktów biobójczych i e-papierosów** oraz **2 kontrole warunków środowiska pracy przy czynnościach związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych**, wykonywanych przez firmy spoza obszaru powiatu sępoleńskiego.

Z 60 zakładów zaplanowanych do kontroli, nie skontrolowano 4 obiektów z powodu ich likwidacji lub braku zatrudnionych pracowników. W to miejsce skontrolowano inne obiekty. Ogółem skontrolowano **83 zakłady pracy**.

Wydano **18 decyzji** z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym **1 decyzję zmieniającą** i **1 umarzającą**. Łącznie wydano **104 nakazy** w niniejszych decyzjach.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć uchybienia w zakresie:

- poprawy stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń – **39**,
- braku lub nieprawidłowo dokonanej oceny ryzyka zawodowego – **12**,
- braku badań czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – **11**,
- braku rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – **8**,
- braku kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia – **8**.

Narażenie na czynniki szkodliwe

Liczba wszystkich zakładów pracy z przekroczeniami najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń wynosi **11**. W roku 2015 skontrolowano **5** zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych natężeń hałasu. Ogólna liczba pracowników zatrudnionych w przekroczeniach NDN hałasu na terenie powiatu sępoleńskiego wynosi **25 osób**.

W roku 2015 w żadnym z kontrolowanych zakładów nie stwierdzono przekroczenia Najwyższego Dopuszczalnego Stężenia pyłu ani Najwyższego Dopuszczalnego Natężenia drgań.

Wydano 1 decyzję nakazującą obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych oraz 1 decyzję unieruchamiającą stanowisko, w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego.

W zakładach, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN przeprowadzono rozmowy z pracodawcami oraz pracownikami służb BHP w celu omówienia poprawy warunków pracy na tych stanowiskach. Specyfika i charakter zakładów pracy nie pozwalają w pełni wyeliminować przekroczeń hałasu w związku z czym pracodawcy wdrażają program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. Pracownicy stosują odpowiednie ochronniki słuchu. Ponadto maszyny i urządzenia są na bieżąco remontowane i konserwowane, stare maszyny wymieniane są na nowe. Stosowane są również rotacje na stanowiskach pracy oraz zmianowość pracy maszyn.

W związku z powyższym roku 2015 **nie wydano decyzji nakazującej obniżenie natężenia hałasu oraz stężenia pyłu.**

➤ Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

Na terenie powiatu sępoleńskiego pod nadzorem znajduje się:

- **2 producentów** substancji chemicznych,
- **2 dalszych użytkowników** – formulatorów,
- **24 dystrybutorów** substancji chemicznych i ich mieszanin,
- **68 stosujących** substancje chemiczne i mieszaniny (którzy nie są formulatorami).

W roku **2015** skontrolowano **12 dystrybutorów oraz 25 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny**. Łącznie przeprowadzono **37 kontroli**.

W trakcie **2 kontroli** stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami. Dotyczyły one braku aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie oraz braku kart charakterystyki.

➤ **Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi**

Na terenie powiatu sępoleńskiego znajdują się **72 zakłady pracy**, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Łącznie na działanie tych czynników narażonych jest **639 pracowników**.

W 2015r. skontrolowano **26 zakładów pracy**, przeprowadzając łącznie **32 kontrole**. W trakcie kontroli stwierdzono następujące naruszenia przepisów w zakresie szkodliwych czynników biologicznych:

- brak rejestru prac (gr. 3 lub 4) (1 naruszenie),
- brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 lub 4 (1 naruszenie),
- brak oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych (2 naruszenia),
- brak procedur i instrukcji (1 naruszenie),
- brak szkoleń pracowników (1 naruszenie).

➤ **Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy**

W ewidencji PSSE w Sępólnie Kraj. znajduje się **12 zakładów**, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne. W 2015r. skontrolowano **5 zakładów pracy**, w których narażonych na czynniki rakotwórcze jest 28 pracowników (w tym 11 kobiet). Przeprowadzono łącznie **6 kontroli**, z czego **2 kontrole** przeprowadzono podczas prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Prace te wykonywane były przez firmy spoza powiatu sępoleńskiego. Podczas jednej z kontroli przeprowadzono badania i pomiary pyłów azbestu przez pracowników Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy. Wydano 1 decyzję, w których zawarto **2 nakazy** dotyczące:

1. Przedstawienia do wglądu rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie w substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
2. Przedstawienia do wglądu rejestru pracowników narażonych na działanie substancjami chemicznymi, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

➤ **Nadzór nad produktami biobójczymi**

W roku 2015 łącznie przeprowadzono **8 kontroli** dotyczących produktów biobójczych, które dotyczyły wprowadzania do obrotu produktów biobójczych wskazanych w pismach otrzymanych od PWIS w Bydgoszczy. Ponadto podczas 4 kontroli sprawdzono produkty biobójcze znajdujące się w obrocie, ocenie poddano 4 produkty biobójcze. W związku z czym nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku 2015 nie wydano żadnych decyzji dotyczących produktów biobójczych.

2. Choroby zawodowe.

W roku 2015 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Krajeńskim przeprowadził 9 postępowań w sprawach chorób zawodowych, w tym 3 postępowania na podstawie

współpracy z innymi PSSE, które dotyczyły przeprowadzenia oceny narażenia zawodowego osób pracujących na terenie powiatu sępoleńskiego. W roku 2015 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. wpłynęło **6 zgłoszonych podejrzeń** chorób zawodowych. Wydano **4 decyzje** tj.:

- 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową (2x borelioza, 1 gruźlica),
- 1 decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

3. Nadzór nad przestrzeganiem zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podczas wykonywania zadań bieżącego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu sępoleńskiego nie stwierdzono sklepów z „dopalaczami”. W roku 2015 przeprowadzono **4 kontrole** dotyczące środków zastępczych (sklep monopolowy, poradnia zdrowego odżywiania, targowisko, salon prasowy).

Współorganizowano akcję profilaktyczną w zakresie stosowania substancji psychoaktywnych – w tym „dopalaczy” - „Rajd Korczakowski”. Ideą akcji było uświadomienie i pokazanie młodzieży jak można spędzać czas bez tytoniu, alkoholu, dopalaczy, narkotyków i komputera. Współorganizowano również debatę społeczną pod hasłem „Razem przeciw dopalaczom”, polegającą na dyskusji środowisk, instytucji, specjalistów oraz młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w zakresie zdrowia i profilaktyki uzależnień. W ramach nadzoru nas środkami zastępczymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. współpracuje z komendą Powiatową Policji w Sępólnie Kraj.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Krajeńskim wydał w 2015r. 2 decyzje orzekające o zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci substancji występujących w środkach zastępczych. Zabezpieczone produkty w momencie ich zatrzymania były własnością mieszkańców powiatu sępoleńskiego.

Na terenie powiatu w roku 2015 **nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych.**

Wnioski

Najliczniejszą grupą nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych w powiecie sępoleńskim są uchybienia w zakresie nieprawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń oraz braku lub nieprawidłowo dokonanej oceny ryzyka zawodowego. Najmniej uchybień występuje w zakładach pracy, w których działa służba BHP oraz pracodawcy rozumieją potrzebę dbania o dobre warunki pracy.

Jako główne przyczyny powstawania uchybień dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy można wskazać:

- wysokie koszty jakie musi ponieść pracodawca za wykonanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (często zakład zatrudnia tylko 1-3 pracowników),
- niewłaściwą interpretację lub nieznaną przepisy prawnych przez pracodawców lub osoby odpowiedzialne za bezpieczne i higieniczne warunki pracy w zakładach,
- brak odpowiednich służb bhp.

Reasumując, stan sanitarno – higieniczny środowiska pracy powiatu sępoleńskiego ciągle budzi dużo zastrzeżeń, jednakże chęć współpracy wielu pracodawców z Inspekcją Sanitarną stwarza nadzieję na poprawę warunków pracy w najbliższych latach.

**WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE
W SZKOŁACH
I INNYCH PLACÓWKACH
OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH**

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny dzieci i młodzieży ma na celu zapewnienie bezpiecznych warunków i odpowiedniego standardu higienicznego procesu nauczania, pobytu i wypoczynku dzieci i młodzieży w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

INFORMACJE WSTĘPNE:

Liczba placówek (ogółem) nadzorowanych przez Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży w 2015r. :

a) stałych - 44 (1 żłobek, 1 klub dziecięcy, 10 przedszkoli, 4 gminne pracownie edukacji kulturalnej, 10 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 11 zespołów szkół, 2 świetlice terapeutyczne, 1 dom pomocy społecznej, 1 schronisko młodzieżowe, 1 zielona szkoła, 1 warsztat terapii zajęciowej)

b) sezonowych – 25 (4 placówki wypoczynku zimowego, 21 placówek wypoczynku letniego).

W roku 2015 przeprowadzono **108 kontroli sanitarnych**. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **7 decyzji merytorycznych** dotyczących poprawy stanu sanitarno – higienicznego:

<i>Decyzje dotyczyły usunięcia poniższych nieprawidłowości:</i>	<i>Liczba</i>
Placów zabaw/rekreacyjnych/boisk sportowych	1
Ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów itd.) i/lub szatni	1
Sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży	5
Stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne	3
Warunków prowadzenia zajęć WF	3
Nieprzestrzegania GHP/GMP	3
Braku badań sanitarnych	1
Złego stanu technicznego bloku żywieniowego	1
Inne (jakie?) nieprawidłowa lub brak wentylacji - 5, niesprawne oświetlenie - 1, brak oceny ryzyka zawodowego - 1, brak szatni dla pracowników obsługi - 1, brak środka do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością - 1, brak stanowiska do mycia dużych sprzętów kuchennych - 1, uszkodzone naczynia - 2, brak siatek przeciwko owadom w kuchni - 1	

STAN SANITARNO - HIGIENICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 7 obiektach (co stanowi 16 % wszystkich obiektów stałych) stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego.

W porównaniu z rokiem 2014 wykonano w kontrolowanych placówkach porównywalną ilość prac remontowych. Poprawa zarówno w zakresie warunków technicznych jak i higienicznych jest zauważalna.

W 2015 roku nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

- z dniem 01.09.2015r. Szkoła Podstawowa w Sypniewie i Gimnazjum w Sypniewie zostały połączone w zespół szkół i zaczęły funkcjonować w budynku dotychczasowej szkoły podstawowej rozbudowanym o część dydaktyczną i zespół sportowy.
- przy Szkole Podstawowej w Dużej Cerkwicy rozpoczęto budowę sali gimnastycznej.
- w Dąbrówce utrzymano funkcjonowanie przedszkola podlegającego pod Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kamieniu Krajeńskim, dzieci kończące przedszkole pozostają w tym samym obiekcie ponieważ powstała tam placówka filialna Szkoły Podstawowej w Dużej Cerkwicy.
- podobna sytuacja miała miejsce w przedszkolu zlokalizowanym w budynku po zlikwidowanej szkole w Płociczu lecz tam filię utworzył Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kamieniu Krajeńskim.
- rozpoczęto rozbudowę żłobka w Centrum Małego Dziecka i Rodziny w Sępólnie Krajeńskim.

BADANIA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Rok	Badania ogółem	w tym:			
		natężenie oświetlenia sztucznego	tygodniowy rozkład lekcji	stoły i krzesła	temperatura pomieszczeń
2013	363	5	128	230	0
2014	378	30	126	222	0
2015	378	72	127	179	0

Natężenie oświetlenia sztucznego.

Pomiary przeprowadzono w: 2 przedszkolach – 12 badań – 120 oznaczeń, 5 szkołach podstawowych – 33 badania – 330 oznaczeń, 2 zespołach szkół – 20 badań – 200 oznaczeń, 1 warsztacie terapii zajęciowej – 7 badań – 70 oznaczeń. Wystawiono 1 decyzję administracyjną.

Tygodniowy rozkład lekcji:

Przebadano łącznie 127 oddziałów w 9 szkołach podstawowych, 10 zespołach szkół i 2 gimnazjach (w sumie 254 oznaczenia). Badanie dotyczyło klas 4-6 oraz gimnazjów - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Meble szkolne:

Przebadano łącznie 179 stanowisk pracy przedszkolaków i uczniów klas I-III. Co daje 351 oznaczeń. Stwierdzone niedostosowanie mebli do wzrostu dzieci korygowano na miejscu.

Temperatura pomieszczeń:

Nie prowadzono badań w tym zakresie.

NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI I PREPARATAMI CHEMICZNYMI

Jednym z elementów kontroli sanitarnej jest nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach. Kontrolowane zagadnienia to aktualny spis, posiadanie kart charakterystyki, właściwe oznakowanie i przechowywanie niebezpiecznych substancji i ich mieszanin oraz zapoznanie uczniów z zasadami BHP w tym zakresie. W/w zagadnienia skontrolowano w **12** placówkach (tj. gimnazjach i zespołach szkół). W kilku placówkach znajdują się przeterminowane i nieużywane odczynniki chemiczne, które powinny być zutyliczowane. W 2015r. dwa zespoły szkół przekazały chemikalia do utylizacji w ilości 160 kg (łącznie z opakowaniami).

DOŻYWIANIE

Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie. Posiłki podawane są w formie:

- pełnego obiadu (50 dzieci),
- ciepłego posiłku jednodaniowego (865 dzieci).

Łącznie z posiłków w szkole korzysta 915 dzieci (w 2012r - 1104 dzieci, w 2013r. – 1080 dzieci, w 2014 - 766), co stanowi zaledwie **19,4%** całej populacji uczniowskiej szkół podstawowych i gimnazjalnych. Z tego **65%** (593 – 2015r., 683 - 2014r., 911 - 2013r., 926 - 2012r.) to posiłki dofinansowywane przez ośrodki pomocy społecznej i inne organizacje charytatywne. Ponadto **20** szkół oferuje ciepły napój z czego korzysta **1418** uczniów. Systematycznie poprawiają się także warunki sanitarne pomieszczeń, w których są przygotowywane bądź wydawane oraz spożywane posiłki. Szczególnemu nadzorowi poddano warunki transportu oraz jakość posiłków dostarczanych przez firmy cateringowe. Wspólnie z pracownikiem Higieny Żywności, Żywienia i PU prowadzi się w szkołach bieżący nadzór. W 2015r. nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Poprawa w stosunku do roku ubiegłego wystąpiła także w związku ze zmianą firm cateringowych dostarczających posiłki do szkół. Większość szkół podstawowych i zespołów szkół przystąpiła także do programów „Szlanka mleka” (korzystało 2324 dzieci) oraz „Owoce w szkole” (korzystało 1646 dzieci).

Z dniem 1.09.2015r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, w związku z powyższym przy współpracy z Sekcją Higieny Żywności, Żywienia i PU podczas kontroli sanitarnych zwraca się uwagę na przestrzeganie zapisów w.w. rozporządzenia.

PROFILAKTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA NAD UCZNIAMI.

W zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w przedszkolach i szkołach odczuwa się znaczny niedosyt. Żadne z przedszkoli nie posiada gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na terenie szkół (23) jest ich **7** co stanowi **30%**. Oprócz braku odpowiednich pomieszczeń do świadczenia usług pielęgniarskich jest jeszcze ich problem ich częstotliwości. W wiejskich szkołach pielęgniarki pracują zadaniowo i w szkole są obecne raz na dwa tygodnie. Opieki lekarskiej na terenie szkół brak całkowicie. Gabinety lekarza stomatologa znajdowały się w 2 placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu sępoleńskiego. Możliwość korzystania z nich mieli uczniowie jednej gminy tj. 4 zespołów szkół, 3 szkół podstawowych i 2 przedszkoli. Gabinety te zostały unieruchomione w 2014r. Ponadto zmniejszyła się także liczba stomatologów w powiecie posiadających umowy na świadczenie usług stomatologicznych w ramach NFZ.

NADZÓR NAD SZKOŁAMI PONADGIMNAZJALNYMI

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. jest jednostką zespolonej administracji powiatu sępoleńskiego skutkiem czego nie prowadzi nadzoru na szkołami ponadgimnazjalnymi, Zespołem Szkół nr 2 w Sępólnie Kraj., Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Sępólnie Kraj., oraz Placówką Opiekuńczo - Wychowawczą Wielofunkcyjną w Więcborku i Małej Cerkwicy. Nadzór w tych obiektach pełni Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Bydgoszczy. Z informacji przekazanych przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego Bydgoszczy w roku 2015 skontrolowane zostały: Liceum Ogólnokształcące w Więcborku, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku, Liceum Ogólnokształcące w Sępólnie Kraj., Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Sępólnie Kraj. Wszystkie placówki otrzymały ocenę pozytywną.

ZAMKNIĘCIA / UNIERUCHOMIENIA / WYŁĄCZENIE Z UŻYTKOWANIA OBIEKTU LUB JEGO CZĘŚCI

W dniu 10.02.2015r. około godziny 12³⁰ funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej w Sępólnie Krajeńskim poinformował o zgłoszeniu przez Dyrektora Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Sępólnie Krajeńskim o podejrzeniu rozpylenia nieznanej substancji chemicznej o drażniącym działaniu. Po uzyskaniu ustnego upoważnienia Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy wspólnie z innymi służbami pracownicy PSSE w Sępólnie Krajeńskim udali się do szkoły. Uczniowie decyzją Dyrektora Szkoły zostali natychmiast ewakuowani na zewnątrz obiektu. Na miejscu ustalono, że substancja drażniąca została rozpylona w toalecie dla dziewcząt na I piętrze. Substancja wyczuwalna była także na korytarzu I piętra i w toalecie dla dziewcząt na II piętrze (wspólny ciąg wentylacyjny). Dwie uczennice zostały poddane oględzinom lekarskim obecnego na miejscu Zespołu Pogotowia Ratunkowego ze względu na kaszel wywołany podrażnieniem górnych dróg oddechowych i pieczenie spojówek oczu. Nie stwierdzono zagrożenia zdrowia. Lekarz zalecił przebywanie na świeżym powietrzu. Funkcjonariusze straży pożarnej dokonali pomiaru składu powietrza na zawartość gazów szkodliwych i wybuchowych - nie stwierdzono ich obecności, zawartość tlenu w powietrzu prawidłowa. W budynku szkolnym nie stwierdzono żadnych pojemników po substancjach chemicznych, czy miejsc rozlania bądź rozsypania chemikaliów. Natychmiast rozpoczęto intensywne wietrzenie całego budynku. Uczniowie, personel pedagogiczny i administracyjny zostali zwolnieni z pozostałych zajęć. Odwołane zostały także zajęcia szkoły wieczorowej. O godzinie 12:40 czyli w momencie przybycia nie stwierdzono już żadnych złośliwych, drażniących substancji. Zalecono zmycie powierzchni w toalecie, w której podejrzewano rozpylenie substancji chemicznej. W dniu następnym przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych przeprowadzono kontrolę sprawdzającą i dopuszczono budynek do normalnego funkcjonowania.

OCENA WYPOCZYŃKU DZIECI I MŁODZIEŻY***Wypoczynek zimowy.***

W minionym roku w okresie ferii zimowych skontrolowano **2 turnusy wypoczynkowe** na terenie powiatu. Były to obozy sportowe dla młodzieży z terenu gminy Sępólno Krajeńskie zorganizowane przez Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj. Dzieci z naszego terenu mogły także uczestniczyć w różnorodnych zajęciach organizowanych w ramach swojej działalności przez biblioteki, domy kultury, świetlice wiejskie.

Wypoczynek letni.

W okresie wakacji letnich łącznie objęto nadzorem **23 turnusy wypoczynkowe**. Większość turnusów miało charakter wyjazdowych obozów sportowych (21). Objęto nadzorem także 2 placówki wypoczynku w miejscu zamieszkania. Łącznie wypoczywało 748 uczestników wypoczynku.

Uczestnicy wypoczynku korzystali z miejscowych kąpielisk będących pod nadzorem PPIS w Sępólnie Kraj. Dzieci i młodzież trenowały różne dyscypliny sportowe. Podczas wypoczynku wystąpiło 1 zachorowanie – omdlenie spowodowane przedawkowaniem napoju energetycznego.

Wspólne kontrole przeprowadzono z pracownikiem Higieny Żywności, Żywienia i PU - 13 oraz pracownikiem ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Wszystkim uczestnikom wypoczynku przekazano i omówiono z nimi materiały edukacyjne z zakresu realizacji akcji informacyjnej pn. „Bezpieczne Wakacje”, dotyczące m.in. zasad bezpiecznego wypoczynku nad wodą, profilaktyki uzależnień, zatruc pokarmowych, chorób odkleszczowych oraz bezpiecznego opalania się. Dla 12 grup zorganizowano spotkanie z funkcjonariuszem Policji. Kontrolą objęto także przestrzeganie wymagań ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

MAŁE PRZEDSZKOLA

W chwili obecnej działa tylko jedna tego typu placówka jest to Zespół wychowania przedszkolnego przy Zespole Szkół w Pęperzynie. W gminie Sępólno Krajeńskie wygaśnięcie porozumienia zawartego pomiędzy władzami samorządowymi a stowarzyszeniem spowodowało likwidację tego typu placówek i przekształcenie ich w pracownie edukacji kulturalnej (4 obiekty). Przedmiotowe obiekty działają cztery dni w tygodniu po cztery godziny i proponują podopiecznym wyłącznie zajęcia o charakterze kulturalnym (taneczne, plastyczne, muzyczne).

WNIOSKI

- Podsumowując stan sanitarno - higieniczny w nadzorowanych placówkach zauważamy systematyczną poprawę zarówno w zakresie warunków technicznych jak i higienicznych.
- Na nadzorowanym terenie nie funkcjonuje żadna placówka bez wodociągu publicznego. Nigdzie nie występują ustępy zewnętrzne. Obecnie 28 na 44 placówki są podłączone do kanalizacji. Pozostałe posiadają zbiorniki bezodpływowe - szamba. Placówki mają podpisane umowy na odbiór nieczystości płynnych i odpadów komunalnych z zakładami gospodarki komunalnej. We wszystkich placówkach jest także zapewniona ciepła woda w sanitariatach dla uczniów, poprawia się także sytuacja w zakresie wyposażenia w środki higieniczne.
- Nadal istotny problem stanowi brak gabinetów profilaktyki zdrowotnej i opieki przedlekarskiej w szkołach. Pielęgniarki w większości placówek korzystają z pomieszczeń zastępczych, w których nie są zapewnione odpowiednie warunki do prowadzonych przez nie działań.
- Odnotowano niewielki wzrost liczby dzieci korzystających z ciepłych posiłków w szkołach zarówno tych finansowanych przez ośrodki pomocy społecznej jak i wykupywanych przez rodziców. Spada jednak liczba dzieci spożywających ciepły napój co spowodowane jest wymogami rozporządzenia zabraniającego używania cukru do słodzenia.
- W 2015r. kilkakrotnie podejmowano działania związane ze zwalczaniem wszawicy w przedszkolach i szkołach. Do Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego zgłoszono 3 przypadki

zachorowania na świerzb. Nie odnotowano zgłoszeń owsicy. Zachorowań tych jest przypuszczalnie więcej lecz obecnie lekarze nie mają już obowiązku zgłaszania tych przypadków do PSSE. Pomoc polegała na udostępnieniu placówkom materiałów edukacyjnych zarówno dla personelu szkoły jak i rodziców (ulotki, prezentacje) oraz umieszczaniu na bieżąco na stronie internetowej stacji wszelkich dostępnych związanych tematycznie opracowań.

- Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono łamania zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Zauważalna jest poprawa w zakresie bazy sportowej. Rozpoczęto budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Dużej Cerkwicy. W chwili obecnej tylko w jednej szkole podstawowej (Sz. Podstawowa Przepałkowo - 85 uczniów) brak jest sali gimnastycznej, uczniowie nie mają także możliwości skorzystania z sali zastępczej np. w świetlicy wiejskiej. Zajęcia wychowania fizycznego przy niesprzyjającej pogodzie odbywają się więc na korytarzu szkolnym.
- Podczas prowadzonego nadzoru sanitarnego nie zaobserwowano nadmiernego zagęszczenia uczniów w klasach. W trzech szkołach na terenie powiatu sępoleńskiego funkcjonuje dwuzmianowy system lekcyjny.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŹNYCH

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie sępoleńskim została sporządzona w oparciu o dane, o przypadkach zachorowań i zakażeń, jakie zostały zgłoszone do Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj., w 2015 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi: ustawa z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 947 z późn. zm.), oraz danych z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego.

Dane za rok 2015 zostały porównane z danymi zgłoszonymi w latach wcześniejszych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj.

Zgłaszanie, kwalifikacja i rejestracja zachorowań na niektóre choroby zakaźne opiera się na opracowanych, na potrzeby nadzoru epidemiologicznego „Definicjach przypadków chorób zakaźnych”. W 2015 roku przeprowadzono 196 wywiadów epidemiologicznych, w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych.

Sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu sępoleńskiego, można uznać nadal za stabilną. Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych utrzymuje się na poziomie zbliżonym do lat poprzednich, na niższym poziomie zostały wykonane jedynie szczepienia w 1 roku życia oraz szczepienia p/ko błonicy, tężcowi i krztuścowi u dzieci w 6 roku życia.

W 2015 roku nastąpił wzrost zarejestrowanych przypadków zachorowań - 492, w 2014 roku zgłoszono 416 przypadków zachorowań. Odnotowano również poprawę w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Na powyższy sytuację, miał wpływ m.in. wzrost:

- zachorowań na ospę wietrzną, w której już od kilku lat notuje się cykliczną zmienność liczby zachorowań,
- zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile*, które dotyczyły pacjentów w zdecydowanej większości hospitalizowanych z powodu zakażenia w/w bakterią,
- przypadków w zakresie - styczeń i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień (6 przypadków dotyczyło narażenia podczas badań populacji nietoperzy w Krajeńskim Parku Krajobrazowym),

Zarejestrowany 1 przypadek nowo wykrytego zakażenia HIV.

Niższe współczynniki zapadalności, dotyczyły przede wszystkim następujących jednostek chorobowych:

- wirusowe zakażenia jelitowe,
- PWZW typu C

Nie zarejestrowano jednostek chorobowych, zespołów objawów oraz zdarzeń, których wystąpienie powoduje uruchomienie systemu wczesnego ostrzegania.

Zadania realizowane w powiecie sępoleńskim w 2015 roku były, podobnie jak w latach wcześniejszych, następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie, w kraju i na świecie.

1. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych. Ocena stanu szczepienia populacji.

Krztusiec jest ostrą, bakteryjną chorobą dróg oddechowych, głównie wieku dziecięcego. Charakterystycznym objawem choroby jest długotrwanie utrzymujący się napadowy kaszel z wydzielaniem lepkiej płwociny. Jedynym źródłem zakażenia jest chory człowiek. Zakażenie następuje drogą powietrzno-kropelkową

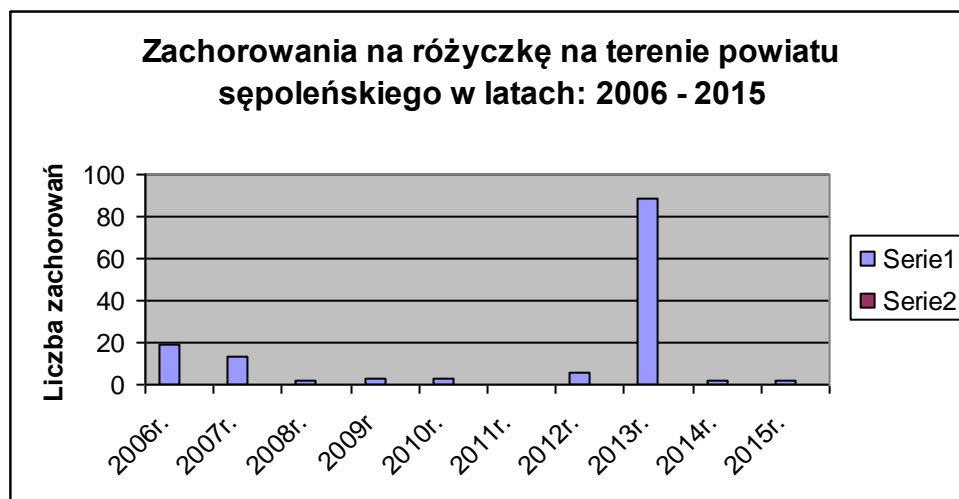
Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2015 roku nie zarejestrowano przypadków zachorowań na **krztusiec**. W 2014 roku odnotowano 1 przypadek zachorowania na tę jednostkę chorobową.

Świnka jest ostrą chorobą wieku dziecięcego, wywoływaną przez wirus, który przenosi się z człowieka na człowieka przez bezpośredni kontakt, drogą kropelkową, czasem przez przedmioty zanieczyszczone śliną osób chorych. Osoba zakażona może zakażać inne osoby przez okres 3 dni przed wystąpieniem objawów do około 9 dni po ich ustąpieniu. Okres inkubacji trwa średnio 16–18 dni. Po nim pojawiają się objawy w tym głównie bolesne, jedno lub dwustronne powiększenie ślinianek

W analizowanym okresie, podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano 2 zachorowania na **świnkę**. Jedna z osób – dziewczynka lat 6, była zaszczepiona p/świnie, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, natomiast chłopiec - lat 1, nie został poddany immunizacji. Zachorowalność była około 1,8 krotnie niższa w porównaniu do wartości w województwie.

Różyczka jest charakterystyczną chorobą wieku dziecięcego i wówczas przebiega stosunkowo łagodnie. W przypadku, jednak gdy do zakażenia dojdzie u kobiet w ciąży, może to doprowadzić do poważnych zaburzeń w rozwoju płodu. Człowiek chory jest zakaźny dla innych osób w okresie 7 dni przed pojawieniem się wysypki do 5–8 dni po jej ustąpieniu.

Rok 2015, nie różnił się pod względem ilości zachorowań na **różyczkę** od roku 2014, zgłoszono również 2 przypadki (możliwe) tej choroby. W obydwu przypadkach, zachorowania dotyczyły chłopców – lat 5 i 6, zaszczepionych I dawką szczepionki p/ różyczce. Dzieci były leczone ambulatoryjnie. Zapadalność w powiecie sępoleńskim była około 1,4 krotnie niższa w porównaniu z województwem.

Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci. Na ogół stwierdza się u nich łagodne objawy kliniczne takie jak brak łaknienia, ból głowy, osłabienie, niewysoka gorączka, wysypka. U młodzieży i dorosłych może charakteryzować się znacznym nasileniem objawów. Ryzyko wystąpienia powikłań po zachorowaniu (np. wtórne zakażenia bakteryjne skóry, bakteryjne zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie serca itp.) wzrasta wraz z wiekiem.

Poziom zachorowalności na **ospę wietrzną** w 2015 roku, osiągnął wysokość: 302 przypadki. Był to kolejny, znaczący wzrost zachorowań na tę jednostkę chorobową. Prawie wszystkie

zachorowania miały przebieg łagodny, w jednym przypadku konieczna była hospitalizacja. Dwoje chorych dzieci było poddanych szczepieniu p/ospie wietrznej.

Współczynnik zapadalności był wyższy w stosunku do województwa, w którym odnotowano tendencję spadkową zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do 2014 roku.

Zgodnie z opinią ekspertów, zachorowalność na ospę wietrzną wzrasta raz na kilka lat ze względu na tzw. epidemie wyrównawcze.

W 2015 roku wzrosła (78 osób), w porównaniu z rokiem 2014 (66 osób) ilość dzieci uodpornionych zalecaną szczepionką p/ospie wietrznej oraz w ramach wprowadzonych pod koniec 2008 roku do Programu Szczepień Ochronnych szczepień dzieci z grup ryzyka.

Inne choroby wysypkowe wieku dziecięcego.

Szkarlatynę (płonicę) wywołują niektóre szczepy paciorkowców, produkujące toksynę bakteryjną. Paciorkowce to bakterie wywołujące m.in. anginę. Źródłem zakażenia jest chory na anginę lub płonicę. Zarazić się można drogą kropelkową, a także przez przedmioty lub pokarmy zakażone przez chorego. Choroba wylega się krótko od 1 doby do 5 dni.

W roku 2015 odnotowano dalszy spadek zachorowań na **szkarlatynę (płonicę)** – zgłoszono 5 (możliwych) przypadków zachorowań. Powyższa liczba zbliżona była do stanu z 2010 roku. Współczynnik zapadalności był około 8 krotnie niższy w porównaniu z współczynnikiem zapadalności dla województwa.

Żaden ze zgłoszonych przypadków, zarejestrowanych w naszym powiecie nie wymagał hospitalizacji.

2. Ocena sytuacji epidemiologicznej zatruc i zakażeń pokarmowych wywołanych przez czynniki biologiczne.

- bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe,

W powiecie sępoleńskim w roku 2015, w przedziale zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami **Salmonella sp.**, sytuacja kształtowała się na poziomie z roku 2014, w którym zarejestrowano również 2 przypadki sporadycznych zatruc pokarmowych pałeczkami **Salmonella sp.** Domniemanymi źródłami zakażenia były jaja zakażone Salmonellą. W obu przypadkach, nie przestrzegano zasad higieny żywienia i żywności – jaja użyte do przygotowania potraw, nie zostały poddane obróbce termicznej.

Nadzór nad produkcją i sprzedażą żywności, poprawa warunków socjalnych, ekonomicznych oraz edukacja zdrowotna społeczeństwa, przyczyniają się do tak korzystnej sytuacji w zakresie w/w zatruc pokarmowych.

Zapadalność na salmonellozę w naszym powiecie, była około 4 krotnie niższa w stosunku do zapadalności w województwie.

Człowiek może zakazić się poprzez: spożycie żywności zanieczyszczonej bakteriami Salmonella, spożycie produktów żywnościowych pochodzących od zwierząt zakażonych (mięso, jaja, mleko), używanie skażonego sprzętu kuchennego, maszyn do produkcji żywności. Pierwsze objawy choroby pojawiają się w okresie od 6 godzin do 3–7 dni od momentu kontaktu z czynnikiem zakaźnym i są to: bóle brzucha, gorączka, biegunka, odwodnienie, nudności, wymioty.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., prowadził działania informacyjno – edukacyjne, typu: „Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”, oraz „Bezpieczne wakacje”. mające na celu zapobieganie zatruciom i zakażeniom pokarmowym, szczególnie zintensyfikowane przed okresami związanymi z wypoczynkiem letnim i zimowym.

Clostridium difficile to beztlenowa bakteria, która w sprzyjających warunkach wywołuje zapalenie (uszkodzenie) jelita grubego. Zakażenie szerzy się drogą pokarmową i dotyczy przede wszystkim osób starszych, przebywających w szpitalach i domach opieki. Najpoważniejszym czynnikiem sprawczym są antybiotyki ze wszystkich grup farmakologicznych, częściowe lub pełne unieruchomienie, leki zmniejszające odporność i chemioterapia przeciwnowotworowa.

W 2015 roku zarejestrowano duży wzrost zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez **Clostridium difficile** – 29 przypadków, w roku 2014 zarejestrowano 4 przypadki. Wszyscy pacjenci byli poddani hospitalizacji. Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, że każdy z pacjentów był obciążony, przynajmniej jednym z czynników ryzyka rozwoju zakażenia w/w bakterią. Najczęstszymi z nich było, stosowanie antybiotyków, wielochorobowość, wiek i częste hospitalizacje.

Zapadalność dla całego województwa była około 2,6 krotnie niższa w stosunku do powiatu sępoleńskiego.

-wirusowe zakażenia jelitowe,

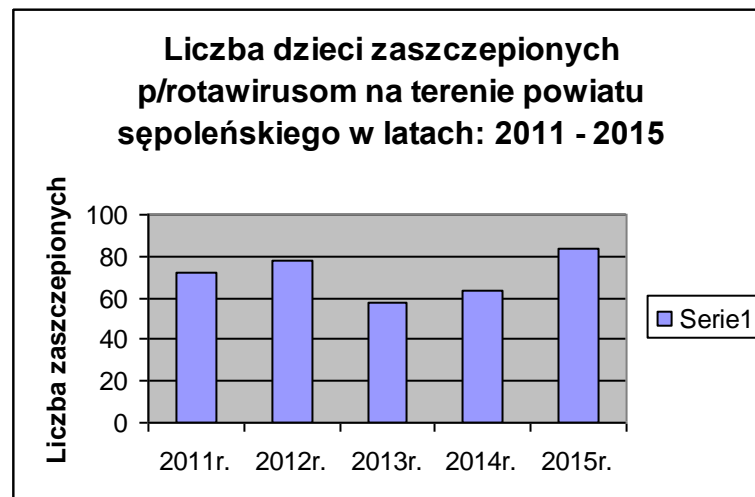
Rotawirusy są najczęstszą przyczyną występowania u dzieci niebakteryjnych biegunek zakaźnych, chorować mogą również osoby dorosłe. Do zakażenia dochodzi drogą fekalno-oralną na skutek bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną lub jej wydaliniami – głównie poprzez zanieczyszczone kałem ręce, powierzchnie czy przedmioty codziennego użytku, czemu sprzyja nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny.

Spośród **wirusowych zakażeń jelitowych**, w analizowanym okresie 2015 roku zarejestrowano prawie dwukrotny spadek w stosunku do 2014 roku. Zgłoszono 49 zachorowań, z czego 40 przypadków wywołanych było przez **rotawirusy**, 8 przypadków przez **adenowirusy i 1**

przypadek **nieokreślony** W grupie wiekowej dzieci do lat 2 wystąpiło 27 zachorowań. We wszystkich w/w przypadkach, chorzy poddani byli hospitalizacji.

Współczynnik zapadalności w grupie zakażeń rotawirusowych, był zbliżony do wartości w województwie.

Według danych PZH w Polsce, w 2014 roku, ponad **93 proc.** zgłoszonych przypadków zakażenia wywołanego przez rotawirusy to przypadki hospitalizowane. Nadal, najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom rotawirusowym u dzieci, pozostają szczepienia ochronne, szczepionką doustną.

Liczba dzieci zaszczepionych p/rotawirusom była wyższa niż w roku poprzednim (w 2015 – 84, w 2014 roku zaszczepiono 63 osoby).

- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2 o etiologii nieokreślonej.

W roku 2015, ogólna liczba zarejestrowanych zachorowań uległa nieznacznemu spadkowi w stosunku do 2014 roku i wynosiła 24 przypadki w tym **4 u dzieci do lat 2.**

***Lamblioza (Giardioza)** to choroba pasożytnicza, którą jest uważana za najczęstszą w Polsce przyczynę przewlekłych bólów brzucha i biegunek u dzieci w wieku przedszkolnym. Większość zarażeń przebiega bezobjawowo. Zarażeniu zapobiega przestrzeganie podstawowych zasad higieny, bardzo dokładne mycie warzyw spożywanych na surowo. Konieczny jest zakaz nawożenia gleby ludzkimi odchodami..*

- w minionym roku, podobnie jak w roku wcześniejszym, zarejestrowano jeden przypadek **lambliozy (giardiozy)**. Zachorowanie wystąpiło u 5 – letniej dziewczynki. Do zakażenia pasożytem doszło najprawdopodobniej w wyniku braku przestrzegania zasad higieny rąk.

Współczynnik zapadalności, dla w/w choroby, był ok. 1,7 krotnie niższy od współczynnika w województwie

- ogniska zatruc i zakażeń pokarmowych

Odnotowano **1 ognisko epidemiczne zakażenia szpitalnego**, w oddziale chorób wewnętrznych z pododdziałem intensywnego nadzoru kardiologicznego. Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że najbardziej prawdopodobną przyczyną wystąpienia ogniska, było zakażenie sporami *Clostridium difficile*, przeniesionymi drogą kontaktową. W okresie poprzedzający wystąpienie ogniska, w oddziale hospitalizowani byli pacjenci z rozpoznaniem, objawowym zakażeniem *Clostridium difficile*. Wobec chorych zastosowano procedurę izolacji. Trudności z jej realizacją, stanowił brak w oddziale sal chorych z indywidualnym węzłem sanitarnym.

Dochodzeniem objęto 27 osób (pacjenci i personel), w tym 2 osoby chore u których wykryto w badaniu laboratoryjnym (testem immunochromatograficznym) *Clostridium difficile* z toksyną B. Epidemia trwała 15 dni. Wdrożenie działań przeciwepidemicznych w oddziale, spowodowało wygaszenie ogniska epidemicznego.

3. Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób przenoszonych przez naruszenie ciągłości tkanek ze szczególnym uwzględnieniem w.z.w. typu B, w.z.w. typu C, HIV/AIDS.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B) jest chorobą wywoływaną przez wirus B zapalenia wątroby (HBV). Objawy choroby związane są z uszkodzeniem komórek wątroby. WZW B może przebiegać bez symptomatycznych objawów ostrej czy przewlekłej infekcji. Okres wylegania choroby jest dość długi i wynosi przeciętnie 60–90 dni (czasem 6 miesięcy i dłużej). Największe znaczenie dla zakażenia ma naruszenie ciągłości tkanek i kontakt (uszkodzonej skóry, śluzówek) ze skażoną krwią lub wydzielinami ciała (surowicą, spermą, śliną). Szczepienia przeciwko WZW B są aktualnie najbardziej efektywnym sposobem zapobiegania zakażeniu.

W 2015 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na **ostre WZW typu B**, jak również koinfekcji **WZW typu B+C**.

Liczba osób zarejestrowanych w powiecie, z rozpoznaniem **Przewlekłego i BNO (bliżej nieokreślone) WZW typu B** wynosi 44 osoby. Liczba ta wzrosła o 9 przypadków w stosunku do 2014 roku (5 osób figurowało w rejestrach PSSE, jako nosiciele antygenu HBS, 7 osób nie było zaszczepionych p/WZWB, w dwóch przypadkach szczepienie było niepełne.

Liczba przypadków w powiecie, z rozpoznaniem **zakażeniem wirusem HBV** (nosiciele antygenu HBS) wynosi **101osób**.

Przebieg WZW C jest bardziej skryty niż w przypadku pozostałych WZW. Okres inkubacji trwa od 1–5 miesięcy. U około 80% osób zakażonych zakażenie przebiega bezobjawowo pomimo, iż w tym czasie wirus niszczy komórki gospodarza. U 50–75% osób zakażonych pojawiają się przewlekłe następstwa choroby, w tym m.in. przewlekłe zapalenie wątroby, marskość, pierwotny rak wątroby. Do zakażenia dochodzi najczęściej poprzez naruszenie ciągłości tkanek i kontakt (uszkodzonej skóry, śluzówek) ze skażoną krwią lub wydzielinami (surowica, sperma, ślina).

W stosunku do 2014 roku, w którym zarejestrowano **15** przypadków **PWZW typu C**, w roku 2015 zgłoszono 7 zachorowań na tę jednostkę chorobową, wszystkie przypadki dotyczyło nowych-pierwszorazowych zgłoszeń.

Łączna liczba osób chorych na **PWZW typu C**, objętych nadzorem w PSSE – 65 (nadzór dotyczy również osób z otoczenia chorych).

W minionym roku do PSSE w Sępólnie Kraj., wpłynęło 12 nowych zgłoszeń dodatniego wyniku badania w kierunku **AntyHCV**. We wszystkich przypadkach udało się przeprowadzić wywiady epidemiologiczne i działania edukacyjne. 10 pacjentów podjęło dalszą diagnostykę, w 1 przypadku badanie nie potwierdziło się, 1 pacjent odmówił dalszej diagnostyki.

Rozszerzanie badań przesiewowych, przyczyniło się niewątpliwie do zwiększenia wykrywalności zachorowań będących konsekwencją zakażeń wirusami hepatotropowymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., kontynuuje działania edukacyjne w zakresie zakażeń WZW, zwłaszcza wobec osób u których powyższe zakażenie rozpoznano w badaniu laboratoryjnym. W wielu przypadkach, niewiedza przyczynia się do braku podejmowania dalszej diagnostyki a tym samym zaprzepaszcza szansę na podjęcie leczenia we wczesnym stadium choroby.

Rocznie w Polsce rejestruje się ponad 700 nowych zakażeń HIV. Kontakty seksualne to obecnie główna droga zakażeń w Polsce. Szacuje się, iż w Polsce od roku 1985 do końca marca 2008 roku ogółem zarejestrowano 11.431 osób zakażonych, z których 5.444 (48%) to osoby stosujące dożylnie środki psychoaktywne, a około 30% to kobiety.

W analizowanym okresie, zarejestrowano **1 nowo wykryte zakażenie wirusem HIV**, nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowania na **AIDS**.

4. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie inwazyjnych zakażeń podlegających rejestracji.

- *Streptococcus pyogenes*,

W 2015 roku, w grupie chorób inwazyjnych, wywołanych przez **Streptococcus pyogenes** inwazyjną, zgłoszono 3 przypadki różyczki (wsp.zap.9,63/100tys.). Kolejną jednostką chorobową był 1 przypadek Posocznicy wywołanej przez paciorkowce grupy A, który zakończył się zgonem. Pacjentka została skierowana do szpitala z powodu niedrożności przewodu pokarmowego, w wywiadzie chorobowym: przebyta choroba nowotworowa, stan po radioterapii.

- *Neisseria meningitidis*,

Meningokoki to bakterie, które wywołują groźne zakażenia, takie jak zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i posocznica (sepsa), wspólnie określane mianem inwazyjnej choroby meningokokowej (IChM). Występują u około 20% zdrowych ludzi w jamie nosowo-gardłowej. Na ogół przenoszą się z człowieka na człowieka przez bliski i długotrwały kontakt z wydzieliną z gardła (bardzo bliskie kontakty).

W okresie poddanym analizie, zarejestrowano 1 przypadek Ostrej posocznicy meningokokowej, potwierdzonej. Przypadek dotyczył dziecka – lat 1, nie zaszczepionego p/meningokokom, hospitalizowanego w Szpitalu Powiatowym w Więcborku.

Podstawą dla postawienia w/w rozpoznania były następujące objawy kliniczne: kaszel, katar, temp. ok.40°C, słabo reagująca na leki, wysypka średnioplamista, blednąca przy ucisku. Otoczenie chorego objęto nadzorem epidemiologicznym i wdrożono, zgodnie z zleceniem lekarzy chemioprophylaktykę. Nie udało się ustalić źródła zakażenia. Dziecko zostało wypisane z oddziału w stanie ogólnym dobrym

5. Neuroinfekcje.

Neuroinfekcje są to choroby zakaźne układu nerwowego. Mogą dotyczyć każdego piętra układu nerwowego – zarówno ośrodkowego układu nerwowego czyli mózgu, opon mózgowo-rdzeniowych, rdzenia, jak i obwodowego układu nerwowego. Etiologia neuroinfekcji może być przeróżna. Najczęściej jest to jednak etiologia bakteryjna, wirusowa. Neuroinfekcje mogą powodować także pierwotniaki, pasożyty i grzyby.

W grupie neuroinfekcji, w 2015 roku wystąpiły:

- 1 wirusowe zapalenie opon mózgowych, nie określone,
- 1 zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, nie określone,
- 1 neuroborelioza

Po przebytej hospitalizacji, chorzy zostali wypisani w stanie poprawy z zaleceniami kontynuacji leczenia w warunkach ambulatoryjnych.

6. Choroby przenoszone przez kleszcze.

Borelioza z Lyme to najczęściej występująca choroba przenoszona przez kleszcze. Do zakażenia człowieka dochodzi na skutek ukłucia przez zakażonego kleszcza. Tylko w ok.30% przypadków, po 7–10 dniach od ukłucia przez zakażonego kleszcza pojawia się w tym miejscu zmiana skórna, która następnie (w okresie nawet do kilku tygodni) powiększa się, tworząc czerwoną lub sinoczerwoną plamę – tzw. rumień wędrujący. Po wizycie w lesie lub innym miejscu bytowania kleszczy, należy dokładnie obejrzeć całe ciało.

W minionym 2015 roku, zarejestrowano 7 (w 2014 roku – 10) przypadków boreliozy. Zapadalność w powiecie sępoleńskim była niższa od zapadalności w województwie. Jeden przypadek dotyczył dziecka – lat 10, pozostałe przypadki dotyczyły osób dorosłych. 6 przypadków było potwierdzonych, 1 został zakwalifikowany jako prawdopodobny. Ponadto, jedno z zachorowań zostało przywleczone z Danii, z lasów okolicy Skagen w północnej Jutlandii.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., w zakresie profilaktyki boreliozy oraz kleszczowego zapalenia mózgu, prowadził tradycyjnie już działania informacyjno-edukacyjne. Oprócz tradycyjnych metod profilaktyki przed zakażeniami krętkami *Borrelia*, dostępne jest badanie na obecność DNA *Borrelia* spp. w kleszczu metodą Real-time PCR wykonywane przez Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii Lekarskiej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Bydgoszczy.

Grupowe zalesienie w naszym powiecie, zwiększa ryzyko narażenia na infekcje odkleszczowe.

W zakresie występowania chorób odzwierzęcych, kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Sępólnie kraj.

7. Gruźlica

Gruźlica jest przenoszona głównie drogą kropelkową. Najczęstszym źródłem zakażenia są osoby chore na gruźlicę, w fazie prątkowania. Innym źródłem zakażenia są chore na gruźlicę zwierzęta np. chore krowy, które wydają prątki m. in. z mlekiem. Okres wylegania choroby jest trudny do określenia. Bakterie po wnikięciu do organizmu zostają w większości wypadków wyeliminowane, jednakże część z nich może pozostać w stanie uśpienia w organizmie zakażonej osoby nie powodując objawów chorobowych. Na skutek aktywacji bakterii poprzez spadek odporności w wyniku np. niedożywienia, może dojść do ich rozprzestrzenienia się prątków gruźlicy w całym organizmie, a następnie rozwój choroby w zajętych narządach lub tkankach.

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2015 roku zarejestrowano 3 przypadki zachorowań na **gruźlicę**. Jedna z osób pochodziła z otoczenia chorej na gruźlicę, zarejestrowanej w 2014r. Wszystkie osoby ze styczności z chorymi zostały objęte nadzorem epidemiologicznym.

Zachorowalność na gruźlicę na terenie pow. sępoleńskiego w latach: 2010-2015								
		Miasto			Wieś			Ogółem
Rok	Zakres wiekowy zachorowań	1 mężczyźni	2 kobiety	3 razem (rubryki 1+2)	4 mężczyźni	5 kobiety	6 razem (rubryki 4+5)	7 (rubryki 3+6)
2015	29-74		2	2	1		1	3
2014	20-70	1		1	2	1	3	4
2013	36-62	1	2	3	1		1	4
2012	53-87				3		3	3
2011	49-65	2		2	2		2	4
2010	24-66	1		1	8	2	10	11

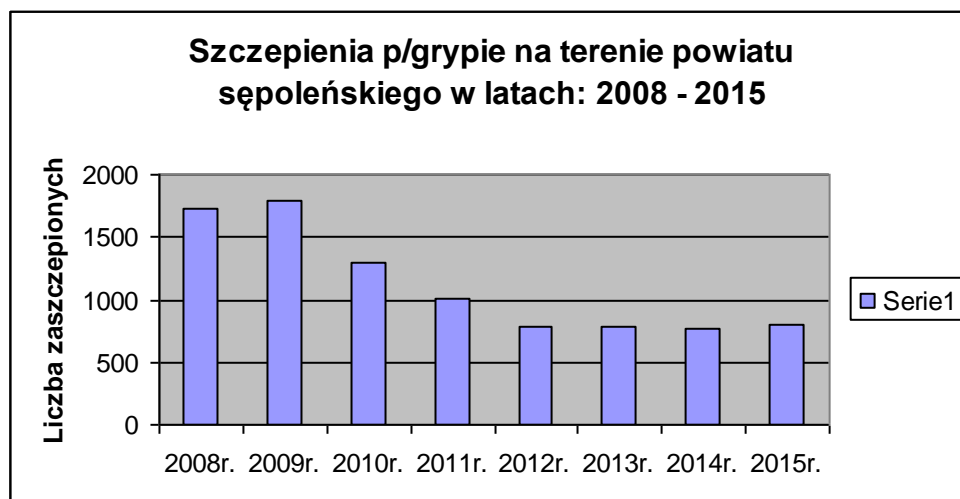
8. Grypa i zachorowania grypopodobne.

Grypa to ostre wirusowe zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na grypę w okresie jesienno-zimowym są wirusy grypy typu A i B.

Liczba podejrzeń zachorowań na **grypę i zachorowania grypopodobne** w analizowanym przedziale czasowym, wynosiła **20606**. W porównaniu z rokiem wcześniejszym, liczba zgłoszonych przypadków była wyższa o 13884 osoby.

Większość zachorowań na terenie powiatu sępoleńskiego miało łagodny przebieg (53 osoby zostały skierowane do szpitala).

W roku 2015 przeciwko grypie zaszczepiły się 803 osoby, co stanowi ok. 1,9 % społeczeństwa. W 2014 roku, szczepieniom poddało się nieco mniej - 763 osoby.

Aktualne informacje na temat sytuacji epidemiologicznej grypy oraz komunikaty PZH i meldunki GIS są dostępne na stronie internetowej PSSE.

W zakresie profilaktyki grypy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., nawiązuje współpracę z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, placówkami nauczania i wychowania.

W przychodni NZOZ „DOKTÓR”, uczestniczącej w programie nadzoru nad grypą – SENTINEL, w Sępólnie Kraj., od chorego z podejrzeniem o zakażenie wirusem grypy pobrano 1 wymaz wirusologiczny (wyhodowano wirusa grypy typu A).

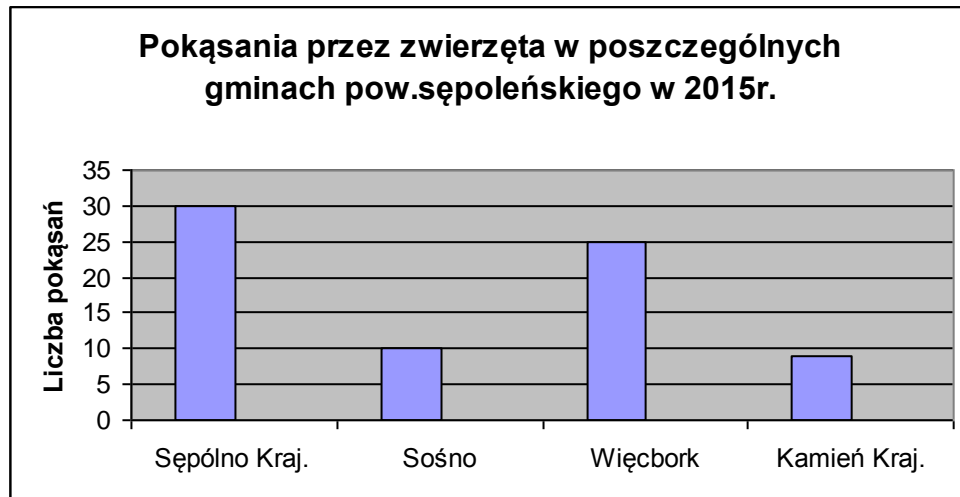
9. Profilaktyka wścieklizny u ludzi.

Przyczyną **wścieklizny** jest wirus, który przenoszony jest ze śliną chorego zwierzęcia. Do zakażenia człowieka dochodzi poprzez ugryzienie przez zwierzę lub bezpośredni kontakt (zwykle śluzówek, uszkodzonej skóry) ze śliną zakażonych zwierząt. W celu zapobieżenia chorobie istnieje szczepionka, którą podaje się jak najszybciej po narażeniu na zakażenie wg określonego schematu, o czym zdecyduje lekarz kwalifikujący do szczepienia

W ramach profilaktyki p/wściekliznie poddano szczepieniom 12 osób po narażeniu, co stanowiło dwukrotny wzrost w porównaniu z liczbą osób zaszczepionych w 2014 roku.

Współczynnik zapadalności był wyższy w stosunku do zapadalności dla województwa.

Na terenie powiatu sępoleńskiego, zarejestrowano ogółem 74 przypadki pokąsań przez zwierzęta (56 pokąsań w 2014 roku) w tym: 9 przez koty, 1 przez lisa, 1 przez szczura, 1 przez świnie, 6 przez nietoperze, pozostałe 56 dotyczyły pokąsań przez psy. W odróżnieniu od lat wcześniejszych, kiedy najwięcej pokąsań zgłoszono na terenie gminy Więcbork, w roku 2015 do największej liczby pokąsań doszło na terenie gminy Sępólno Kraj.

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, że tradycyjnie już, zdecydowana większość pokąsań była spowodowana brakiem dostatecznego nadzoru nad własnymi zwierzętami. Brak wiedzy na temat zwierząt i sposobu postępowania z nimi, nie pozwala na tworzenia bezpiecznych relacji oraz budowanie właściwych postaw w kontaktach z czworonogami. W ramach nadzoru bieżącego i zapobiegawczego nad chorobami odzwierzęcymi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., współpracuje z: gminami tworzącymi powiat, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowej Policji, oraz Wojewódzką Przychodnią Chorób Zakaźnych w Bydgoszczy.

Po otrzymaniu zgłoszenia pokąsania przez zwierzę, pracownicy sekcji epidemiologii przeprowadzają dochodzenie epidemiologiczne, po czym niezwłocznie informują o tym fakcie Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sępólnie Kraj.

10. Ocena szerzenia się chorób zawleczonych z innych krajów, zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne (cholera, dżuma, ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne) oraz zdarzenia stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W 2015 roku zgłoszono 1 przypadek zachorowania na boreliozę, przywleczony z Danii.

11. Zgony z powodu chorób zakaźnych.

W 2015 roku zarejestrowano 2 przypadki zgonów z powodu chorób zakaźnych:

1. Posocznica wywołana przez paciorkowce grupy A,
2. Posocznica wywołana przez inne bakterie Gram-ujemne.

12. Ocena realizacji programu szczepień ochronnych.

Szczepienia ochronne to najbezpieczniejsza i najskuteczniejsza metoda chroniąca przed wieloma groźnymi chorobami zakaźnymi. Są to zabiegi medyczne, które sztucznie, czynnie uodparniają organizm człowieka na określone choroby. Stosowanie szczepień ochronnych na masową skalę wpływa na zahamowanie krążenia zarazków w przyrodzie, co ogranicza lub uniemożliwia szerzenie się zakażeń. Dzięki obowiązkowym szczepieniom udało się zmniejszyć lub wyeliminować zachorowania na groźne i powszechne niegdyś występujące choroby (np. błonicę).

Szczepienia ochronne w 2015 roku na terenie powiatu sępoleńskiego realizowane były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych ogłaszanych w formie komunikatu przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

W Komunikacie tym określone zostały zasady i zakres wykonywanych szczepień ochronnych. Zawiera on także informacje dotyczące szczepień bezpłatnych (obowiązkowych) realizowanych

w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz szczepień odpłatnych (tzw. zalecanych) – nierefundowanych z budżetu państwa.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajduje się 14 punktów realizujących szczepienia ochronne:

- 12 punktów szczepień realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży jak również szczepienia zalecane (płatne) we wszystkich grupach wiekowych,
- 1 Oddział noworodkowy realizujący obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków,
- 1 Dział pomocy doraźnej realizujący szczepienia ochronne osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie (szczepienia p/ko tężcowi).

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w roku 2015 przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w Rocznych Sprawozdaniach ze Szczepień Ochronnych MZ-54 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych p/ko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae oraz wirusowemu zapaleniu wątroby typu B u dzieci w 1 roku życia kształtuje się na nieco niższym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Przeciwno w/w jednostkom chorobowym zaszczepiono w 2 roku życia znacznie większy odsetek dzieci.

Ilość dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zaszczepionych zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych kształtuje się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. Jedynie szczepienia p/ko błonicy, tężcowi i krztuścowi u dzieci w 6 roku życia zostały wykonane na niższym poziomie.

Ilość osób zaszczepionych przeciwko Streptococcus pneumoniae kształtuje się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. Znacznie zmniejszyła się ilość przeprowadzonych zalecanych szczepień ochronnych przeciwko Neisseria meningitidis (w roku 2014 na terenie powiatu sępoleńskiego uodporniono 42 osoby dzięki przekazaniu bezpłatnych szczepionek z Centralnej Bazy Rezerw Sanitarно-Przeciwepidemicznych).

W porównaniu z rokiem ubiegłym nieznacznie wzrosła liczba osób zaszczepionych przeciwko tężcowi w związku z wystąpieniem narażenia na zakażenie.

Niepożądaną odczyn poszczepienny (NOP) to niepożądaną objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym.

W Polsce system monitorowania NOP został wprowadzony w 1996 roku i opiera się na zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w zakresie monitorowania bezpieczeństwa szczepień.

Zgodnie z funkcjonującym systemem lekarz lub felczer, który rozpoznaje niepożądaną odczyn poszczepienny lub podejrzewa jego wystąpienie, wypełnia formularz zgłoszenia i przekazuje zgłoszenie państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu dla miejsca powzięcia podejrzenia wystąpienia odczynu poszczepiennego.

W omawianym okresie na terenie powiatu zostały zgłoszone trzy przypadki wystąpienia Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego (2 łagodne NOP i 1 ciężki).

W ostatnich latach zaobserwowano zjawisko uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych, co jest efektem wzmożonej działalności ruchów antyszczepionkowych.

W roku 2015 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., w 14 przypadkach podejmowano działania zmierzające do wyegzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W wyniku tych działań zaszczepiono 8 osób. W związku z sprawami wszczętymi w latach ubiegłych prowadzone są 3 postępowania egzekucyjne w celu przymuszenia do wykonania obowiązku szczepień.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny spełnia specyficzną rolę polegającą na wykonywaniu zadań o charakterze profilaktycznym – ochrony zdrowia ludzkiego na różnych etapach procesów inwestycyjnych. Zadania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Podczas uzgadniania przedsięwzięć zwracano uwagę przede wszystkim na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego przyszłych użytkowników w projektowanych obiektach, jak i minimalizację ich negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ważną rolą jest także kontrola budynków oddawanych do użytkowania. Na tym etapie sprawdzane jest zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych, wyrobów oraz zgodności wykonania inwestycji z uzgodnionym pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z projektem budowlanym.

Ogółem w 2015r. rozpatrzono następujące sprawy:

1. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (niezbędne w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć) na podstawie *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz. 1235 z późn. zm.):*
 - **23 opinie** co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym 1 stwierdzające konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, ustalając zakres raportu dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy elektrowni wiatrowych,
 - **1 opinię** przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej.
2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz. 1235 z późn. zm.):*
 - **2 opinie** dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - **5 opinii** dotyczących zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy.
3. Dopuszczenie do użytkowania budynków zg z art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 290):*
 - Dokonano ogółem **29 kontroli**, w wyniku których w **15 obiektach** stwierdzono nieprawidłowości polegające na niezgodności zatwierdzonego projektu z zaistniałym

stanem faktycznym tj.: braku prawidłowej wentylacji nawiewno – wywiewnej w pomieszczeniach usługowych oraz sanitarno – higienicznych, braku powierzchni zmywalnej w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych, braku protokołów badań i sprawdzeń instalacji wodno – kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej.

Wydano **26 opinii** dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych w tym **15 opinii z uwagami**, z klauzulą, że w/w uwagi należy wykonać przed rozpoczęciem użytkowania budynków. Na podstawie otrzymanych decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj. udzielających pozwolenia na użytkowanie – stwierdzono wykonanie obowiązków zawartych w opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj.

Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych *na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1412).*

Dokonano ogółem **41 uzgodnień**.

4. Inne sprawy na stanowisku Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego polegały na:
 - wydaniu **12 opinii** w sprawie uzgodnienia załączonego projektu decyzji o warunkach zabudowy *zgodnie z art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 1412),*
 - wydaniu **9 ocen jakości wody** w związku z otrzymanymi sprawozdaniami z badań jakości wody na potrzeby odbiorów budynków,
 - wydaniu **13 pism** nie zgłaszających sprzeciwu do zamiaru przystąpienia do użytkowania dla obiektów, które nie podlegały kontroli. Pisma dotyczyły zakończenia budowy.
5. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. w 2015r. wydał **9 decyzji** dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Decyzje zostały wydane z sekcji nadzoru przeciwepidemiologicznego.

Wnioski:

W 2015 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost wydanych opinii dotyczących przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko tj. o 11 opinii więcej. Ponadto nastąpił również wzrost uzgodnionych dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz projektu decyzji o warunkach zabudowy – o 10 więcej. Wydano o 4 opinie więcej niż w roku ubiegłym, opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego oraz przeprowadzono o 3 kontrole więcej niż w roku 2014.

Ogólnie w 2015r. wydano o 119 opinii więcej niż w roku poprzednim i o 15 decyzji płatnościowych więcej niż w roku 2014.

Wobec powyższego w 2015r. na stanowisku zapobiegawczego nadzoru wydano 213 opinii oraz 71 decyzji płatnościowych.

ZADANIA OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia organizowana jest m.in. w oparciu o:

- zalecenia Ministerstwa Zdrowia i Światowej Organizacji Zdrowia;
- cele Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015;
- ustawę o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z 14 marca 1985r.;
- sytuację epidemiologiczną kraju, województwa i powiatu - z uwzględnieniem potrzeb środowiska lokalnego.

Działalność prozdrowotna realizowana jest poprzez pogromy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne. Podejmowane i realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Kraj. działania w zakresie promocji zdrowia w 2015 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, obejmowały głównie profilaktykę chorób oraz promocję zdrowego stylu życia.

W roku 2015 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. realizowane były następujące programy edukacyjne:

Lp.	Nazwa interwencji programowej	Opis treści i działań programowych	Liczba odbiorców programu
1.	<p>Ogólnopolski program edukacyjny (8 edycja) „Trzymaj Formę”</p> 	<p>Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.</p> <p>Program realizowany jest metodą projektu, a więc oparty o aktywne uczestnictwo uczniów w realizowanych zadaniach programowych.</p> <p>W ramach wdrożenia programu prowadzone jest szkolenie dla realizatorów szkolnych, którzy następnie koordynują działania programowe w szkołach.</p>	<p>1211 odbiorców działań programowych - uczniów szkół gimnazjalnych oraz klas V-VI szkół podstawowych i ich rodziców;</p> <p>16 szkół na terenie powiatu;</p>

2.	<p>Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS</p> 	<p>Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych. W roku 2015 realizowane były dwie kampanie Krajowego Centrum ds. AIDS promujące testowanie w kierunku nosicielstwa wirusa HIV – „Hivokryzja. Wyleczmy się” oraz kampania „Coś was łączy zrób test na Hiv”</p> <p>Okazję do nasilenia działań promocyjnych w zakresie profilaktyki HIV stanowi również obchodzony co roku 1 grudnia Światowy Dzień Walki z AIDS</p>	<p>ok. 1779 odbiorców działań programowych oraz kampanii społecznych</p> <p>1 grudnia - Światowy Dzień Walki z AIDS</p>
----	---	--	--

Lp.	Nazwa interwencji programowej	Opis treści i działań programowych	Liczba odbiorców programu
3.	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu</p> 	<p>Podejmowane w ramach programu działania mają prowadzić do zmniejszenia zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Nasilenie działań edukacyjnych następuje przy organizacji corocznych kampanii okolicznościowych tj. Światowego Dnia bez Papierosa – 31 maja oraz listopadowej akcji Rzuć Palenie Razem z Nami.</p>	<p>ok. 1200 mieszkańców powiatu sępoleńskiego</p>
	<p>„Czyste powietrze wokół nas”</p> 	<p>Program edukacji atytytoniowej dla dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 lat) stanowiący pierwszy element działań profilaktyki antytytoniowej.</p> <p>Zadania w ramach realizacji programu obejmują wdrożenie go w placówkach, prowadzenie nadzoru nad jego realizacją oraz sporządzenie sprawozdania końcowego.</p>	<p>506 dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, ich rodzice i opiekunowie</p> <p>5 przedszkoli 10 szkół podstawowych</p>
	<p>„Nie pal przy mnie proszę”</p> 	<p>Program stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej adresowanych do uczniów klas I-III szkół podstawowych.</p> <p>Zadania w ramach realizacji programu obejmują wdrożenie go w placówkach, prowadzenie nadzoru nad jego realizacją oraz sporządzenie sprawozdania i ewaluacji programu.</p>	<p>407 uczniów klas I-III szkół podstawowych, ich rodzice i opiekunowie;</p> <p>11 szkół podstawowych</p>

<p>„Znajdź właściwe rozwiązanie”</p> 	<p>Program stanowi ostatni element profilaktyki tytoniowej, kierowany do uczniów szkół gimnazjalnych. Głównym celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej. Zadania w ramach realizacji programu obejmują wdrożenie go w placówkach, prowadzenie nadzoru nad jego realizacją oraz sporządzenie sprawozdania i ewaluacji.</p>	<p>352 uczniów szkół gimnazjalnych – w 7 gimnazjach, ich rodzice i opiekunowie; 160 uczniów szkół podstawowych – w 4 szkołach, ich rodzice i opiekunowie;</p>
<p>„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”</p> 	<p>Wojewódzki program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych obejmuje w roku szkolnym wersje pilotażową. Skierowany jest do uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz dzieci w wieku przedszkolnym. Program stanowi narzędzie edukacji w zakresie profilaktyki ukąszeń przez kleszcze..</p>	<p>Odbiorcami w pilotażowej wersji programu były dzieci w młodszy wieku szkolnym, ich rodzice i opiekunowie – ok 200 osób.</p>
<p>4. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych</p> 	<p>Celem projektu polsko-szwajcarskiego jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Działania opierają się m.in. o realizację ogólnopolskiej kampanii informacyjnej oraz programu edukacyjnego dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych pod nazwą „ARS,...czyli jak dbać o miłość?”</p>	
<p>Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”</p> 	<p>Program, poprzez prowadzoną w jego zakresie edukację, ma wpłynąć na postawy i zachowania kobiet w wieku prokreacyjnym w taki sposób, aby nie nadużywały alkoholu, nie paliły tytoniu i nie używały narkotyków, zwłaszcza w kontekście zdrowia nowego pokolenia czyli ich dzieci.</p>	<p>W roku szkolnym 2014/15 program był realizowany w 8 szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu i objął swym zasięgiem 461 uczniów.</p>

W roku 2015 działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

Lp.	Nazwa interwencji nieprogramowej	Opis treści i działań	Szacunkowa liczba odbiorców
1.	<p>Bezpieczne Wakacje</p> 	<p>Działania w ramach akcji prowadzone są w trakcie trwania wakacji letnich i zimowych. Obejmują one głównie realizację zajęć profilaktycznych na obozach sportowych i półkoloniach w zakresie bezpiecznego wypoczynku.</p> <p>Działania prowadzone są we współpracy z Komendą Powiatową Policji oraz Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Sępólnie Kraj.</p>	<p>Odbiorcami działań było 748 uczestników obozów sportowych w 23 placówkach.</p>
2.	<p>Profilaktyka grypy</p> 	<p>Celem przedsięwzięcia jest organizacja działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki grypy m.in. w placówkach nauczania i wychowania, podmiotach prowadzących działalność leczniczą, kierowanych do ogółu społeczeństwa.</p>	<p>Odbiorcami działań profilaktycznych było ok 250 odbiorców działań edukacyjnych – ogółu społeczności lokalnej.</p>
3.	<p>„Profilaktyka chorób pasożytniczych”</p> 	<p>Wojewódzka interwencja nieprogramowa, której głównym celem jest ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.</p> <p>Działania edukacyjne w ramach programu mają przyczynić się do zwiększenia wiedzy rodziców i nauczycieli na temat chorób pasożytniczych wieku dziecięcego oraz sposobów im zapobiegania ze szczególnym uwzględnieniem owsicy, świerzbu i wszawicy.</p>	<p>Odbiorcami programu w edycji 2014/15 były dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie klas I-III szkół podstawowych, ich rodzice i opiekunowie – ok 300 osób.</p>
4.	<p>Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach</p> <p>18 listopada</p> <p>Europejska inicjatywa zdrowotna</p>	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest popularyzacja wiedzy na temat racjonalnego stosowania antybiotyków wśród personelu medycznego oraz ogółu społeczeństwa.</p> <p>Organizacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie racjonalnego stosowania antybiotyków realizowana jest głównie w podmiotach wykonujących działalność leczniczą – 7 podmiotów na terenie powiatu.</p>	<p>Odbiorcami działań profilaktycznych było ok 850 odbiorców działań edukacyjnych – ogółu społeczności lokalnej.</p>

<p>5.</p>	<p>Profilaktyka stosowania środków zastępczych - tzw. Dopalaczy</p> 	<p>Główne zadania w ramach interwencji obejmują prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki stosowania nowych narkotyków tzw. dopalaczy wśród młodzieży szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Prowadzona jest również dystrybucja materiałów edukacyjnych dla uczniów, rodziców oraz wychowawców w placówkach nauczania i wychowania.</p>	<p>Odbiorcami działań było ok. 550 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, ich rodziców i opiekunów.</p>
<p>6.</p>	<p>Światowy Dzień Zdrowia</p> 	<p>Realizacja corocznej, światowej kampanii WHO przypada na dzień 7 kwietnia. Tegoroczna kampania przebiegała pod hasłem „Z pola na stół – uczyń jedzenie bezpiecznym”. PSSE w Sępólnie Kraj. zaangażowała się w promocję głównych założeń kampanii w podmiotach prowadzących działalność leczniczą oraz placówkach oświatowo- wychowawczych.</p>	<p>ok. 850 odbiorców działań informacyjnych; 7 podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu;</p>
<p>7.</p>	<p>Światowy Dzień Wody</p> 	<p>Każdego roku PSSE w Sępólnie Kraj. włącza się w realizację obchodów Światowego Dnia Wody, który został ustanowiony przez WHO i przypada w dniu 22 marca. Celem kampanii jest ciągle zwracanie uwagi społeczeństwu, politykom i decydentom, że woda jest niezbędna do życia wszelkich istot na kuli ziemskiej. Zasoby wodne są natomiast ograniczone dlatego muszą być szczególnie chronione i należycie wykorzystywane.</p>	<p>Partnerami w realizacji kampanii są Zakłady Gospodarki Wodnej i Komunalnej na terenie powiatu.</p>

W ramach realizacji działalności oświatowo- zdrowotnej w 2015 r. pracownik stanowiska ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Sępólnie Kraj. wdrażał i koordynował 8 interwencji programowych o zasięgu krajowym oraz 7 interwencji nieprogramowych o zasięgu wojewódzkim lub powiatowym.

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2015 opierała się głównie o organizację szkoleń oraz narad dla bezpośrednich realizatorów edukacji zdrowotnej i profilaktycznej w szkołach, podmiotach prowadzących działalność leczniczą i innych placówkach. Prowadzona była również dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych do wszystkich współpracujących placówek na terenie powiatu.

W roku 2015 pracownik oświaty zdrowotnej PSSE w Sępólnie Kraj. prowadził również bezpośrednią edukację dzieci i młodzieży w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak profilaktyka chorób, profilaktyka uzależnień czy też zasady zdrowego stylu życia.

W roku 2015 prowadzona była na szeroką skalę edukacja młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej na temat profilaktyki stosowania substancji psychoaktywnych. PPIS w Sępólnie Krajeńskim oraz pracownik oświaty zdrowotnej PSSE w Sępólnie Kraj. – we współpracy z funkcjonariuszami Policji - prowadzili bezpośrednią edukację młodzieży i rodziców w wyżej wymienionym zakresie.

Informacje z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia umieszczane były na stronie internetowej PSSE - www.pssesepolnokrajenskie.pl, na tablicy informacyjnej w siedzibie Stacji jak również w lokalnym tygodniku „Wiadomości Krajeńskie”.

**Dane teled adresowe Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej
w Sępólnie Krajeńskim i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej
w Bydgoszczy**

Stacja	Adres, e-mail	Telefony - fax			
		nr kier.	telefon	fax	alarmowy
PSSE Sępólno Kraj.	89-400 Sępólno Kraj. ul. Kościuszki 28 psse.sepolnokrajenskie@pis.gov.pl www.bip.pssesepolnokrajenskie.pl www.pssesepolnokrajenskie.pl	52	388-12-30	388-12-31	606 425 137
WSSE Bydgoszcz	85-031 Bydgoszcz ul. Kujawska 4 org@pwisbydgoszcz.pl www.bip.pwisbydgoszcz.pl www.pwisbydgoszcz.pl	52	37-618-00	345-98-40	604 526 422

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO W 2015 ROKU

MINISTERSTWO ZDROWIA, GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY		03-729 WARSZAWA, ul. Targowa 65, telefon – centrala /22/ 536 13 00		Adresat: Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna Bydgoszcz ul. Kujawska4 85-031 Bydgoszcz		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna Sępólno Kraj.	Numer identyfikacyjny- REGON 092907116	MZ-45 Sprawozdanie o działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego			Przekazać w terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej	
		za rok 2015				

Dział 1. Działalność kontrolno-represyjna

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje)	Decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nałożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych		
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji				wydane w II instancji przez PWIS										
							przez PPIS i PGIS	przez PWIS													
						merytoryczne	płatnicze	merytoryczne	płatnicze												
Ogółem	399	77	1730	19	242	1280	292	292	0	0	0	8	1	1	0	21	3000	0	0		
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	higiena	komunalna	0	77	219	0	81	298	47	52	0	0	0	6	1	0	0	0	0	0	
		żywności, żywienia i p.u.	2	0	0	0	142	439	192	131	0	0	0	0	0	1	0	21	3000	0	0
		pracy	0	0	0	0	0	105	22	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		dzieci i młodzieży	378	0	1511	0	0	108	9	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		radiacyjna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	epidemiologia	19	0	0	19	19	267	15	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	zapobiegawczy nadzór sanitarny	0	0	0	0	0	29	5	71	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
	środki zastępcze	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	
oświata zdrowotna	0	0	0	0	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		